

Selvitys nuorten työelämäkokemuksista 2024

STTK

Taustatietoa tutkimuksesta

Aula Research Oy toteutti STTK:n toimeksiannosta kansalaistutkimuksen 18–35-vuotiaiden nuorten aikuisten parissa.

- Kyselyn aiheena olivat näkemykset ja kokemukset työelämästä sekä työelämän kuormitustekijät.

Kyselyyn vastasi yhteensä 2005 nuorta aikuista ympäri Suomen

- Otos edustaa 18–35-vuotiaita mannersuomalaisia iän ja sukupuolen mukaan painotettuna ja asuinmaakunnan mukaan kiintiöitynä.
- Kyselyn otos kerättiin aikavälillä 5.12.–20.12.2024

Kokemukset työelämästä

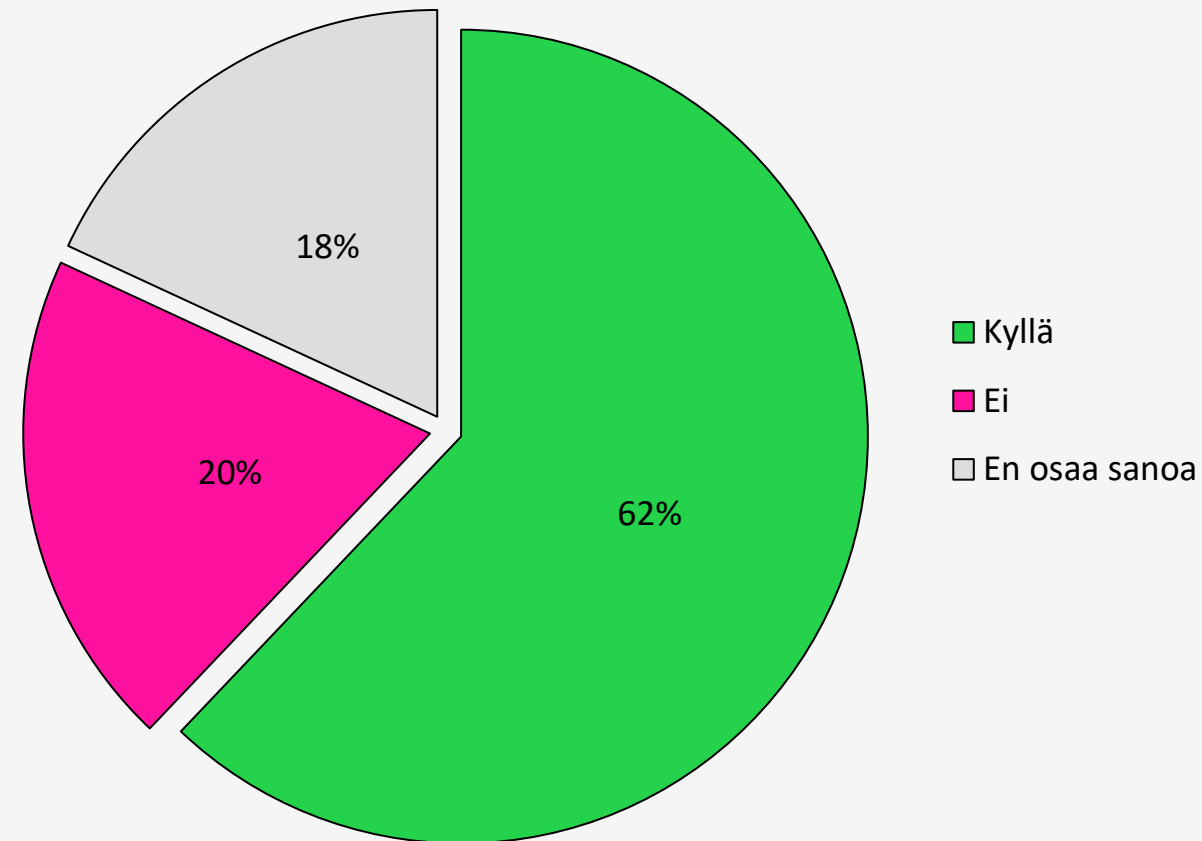
Mitkä kolme sana kuvaavat mielestäsi työelämää?

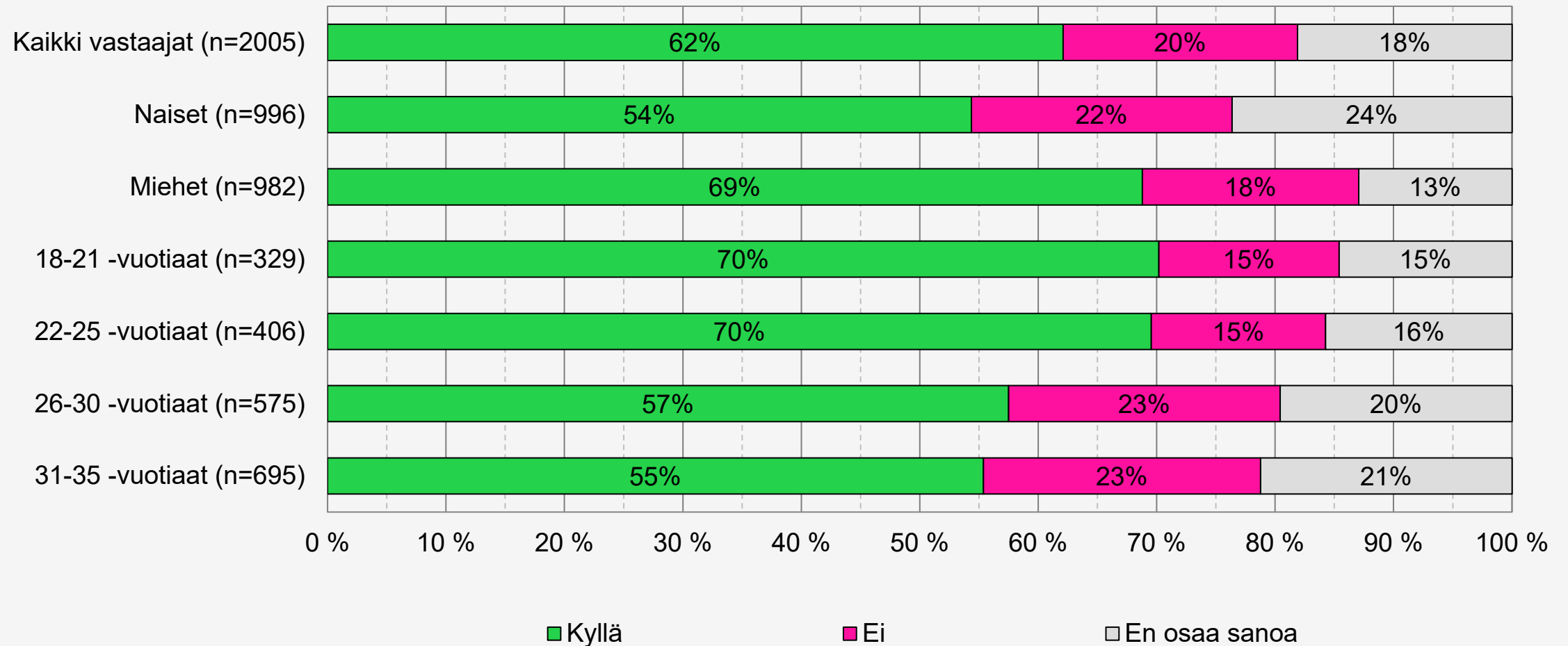
Vastasivatko ensimmäiset kokemuksesi työelämästä niitä odotuksia, joita sinulla oli ennen työelämään siirtymistä?

Kaikki vastaajat (n=2005)

Vastasivatko ensimmäiset kokemuksesi työelämästä niitä odotuksia, joita sinulla oli ennen työelämään siirtymistä?

Miksi kokemukset eivät vastanneet odotuksiasi?

330 avointa vastausta

Työmäärä ja vaatimukset (25 %)

- *"Luulin, että jokainen saisi tehdä inhimillisen määrän töitä."*

Huono työilmapiiri (8 %)

- *"Aikuiset ihmiset eivät käyttäydy kuten työelämässä kuuluu."*

Palkka ja korvaukset (8 %)

- *"Kaikesta maksettiin tosi paljon vähemmän kuin odotin."*

Huono johtaminen (5 %)

- *"Luulin johtohenkilökunnan olevan paremmin selvillä asioista ja työntekijöiden puolella."*

Puutteet perehdytyksessä ja työn ohjauksessa (5 %)

- *"Työhön ei saa ohjausta, kellekään ei ole aikaa neuvoa."*

Työn tylsyys ja yksitoikkoisuus (5 %)

- *"Kesätyöni oli helppoa ja vaivatonta. Odotin suurempaa haastetta."*

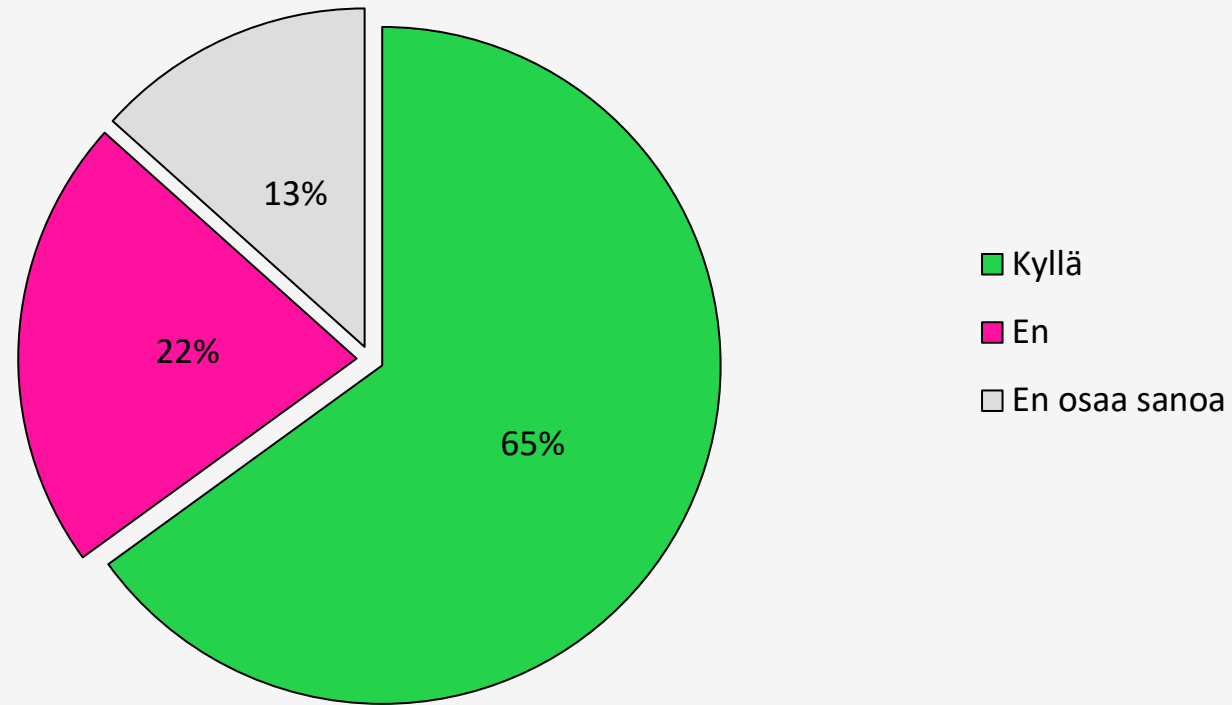
Työn sisältö ei vastannut omia odotuksia (5 %)

- *"Mikään työtehtäväni ei ole vastannut sitä, mitä alun perin on sovittu."*

Koetko, että sinulla on riittävästi tietoa työelämästä ja siihen liittyvistä käytännöistä?

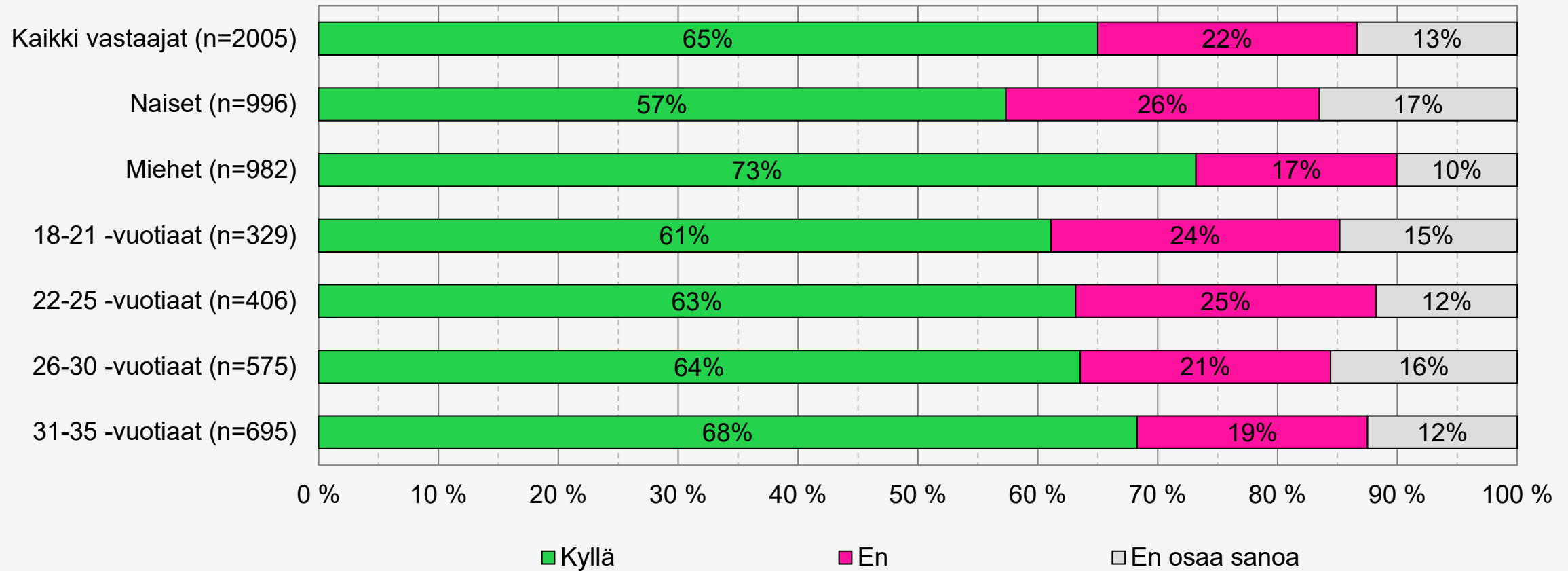
Kaikki vastaajat (n=2005)

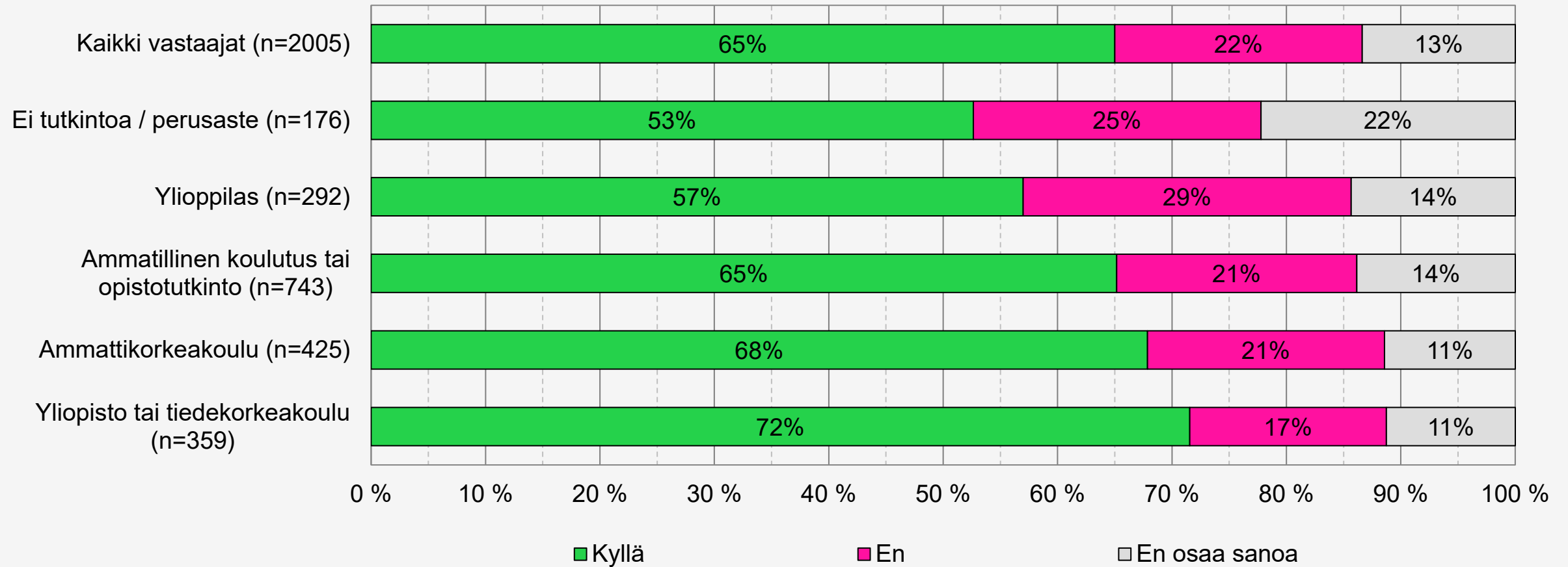

Koetko, että sinulla on riittävästi tietoa työelämästä ja siihen liittyvistä käytännöistä?

Koetko, että sinulla on riittävästi tietoa työelämästä ja siihen liittyvistä käytännöistä?

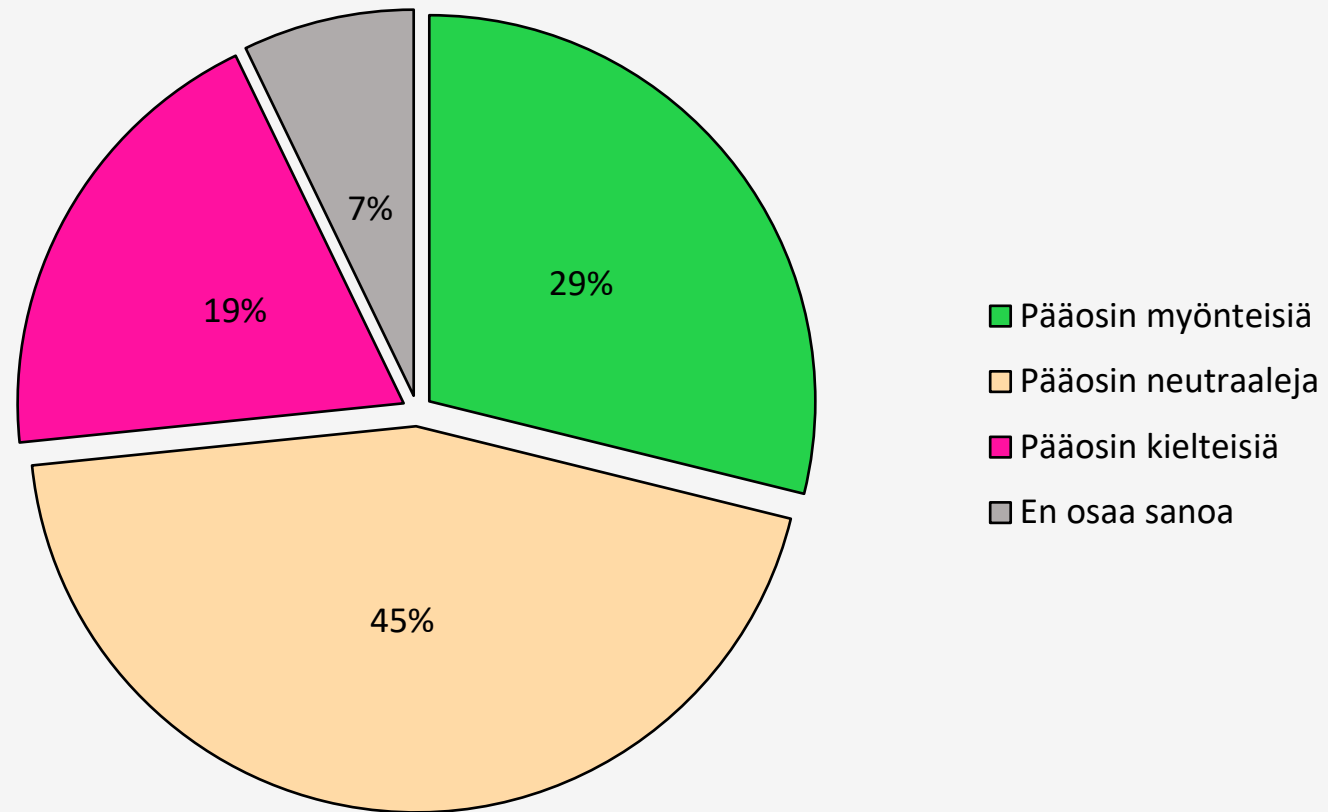

Työnhaku ja rekrytointi

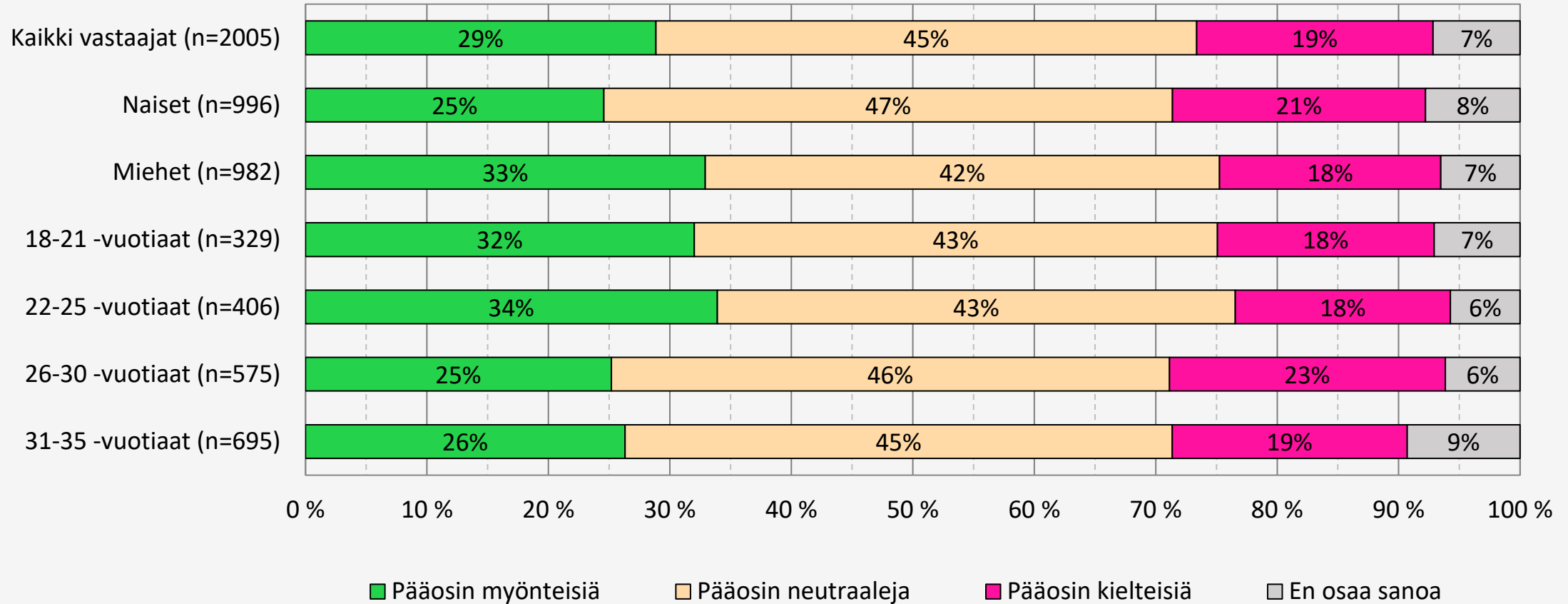
Millaisia kokemuksia sinulla on ollut työnhausta ja rekrytointiprosesseista?

Kaikki vastaajat (n=2005)

Millaisia kokemuksia sinulla on ollut työnhausta ja rekrytointiprosesseista?

Millaisia kokemuksia sinulla on ollut työnhausta ja rekrytointiprosesseista?

986 avointa vastausta

Vastaamattomuus ja palautteen puute (25 %)

- *”Useimmista rekrytoinneista ei automaattiviestin jälkeen kuulu yhtään mitään”*

Liian korkeat vaatimukset (18 %)

- *”Vaatimukset on järjettömiä: ”entry level” tehtäviin vaaditaan 3-5 vuoden kokemusta”*

Työn saamisen vaikeus ja kilpailu (9 %)

- *”Aina tulee sinua ei ole valittu... ei edes niihin, joihin kokemusta ja osaamista olisi monen vuoden takaa”*

Suhteiden merkitys työnhaussa (5 %)

- *”En ole ikinä ollut varsinaisessa työhaastattelussa, olen saanut kaikki työpaikkani suhteilla”*

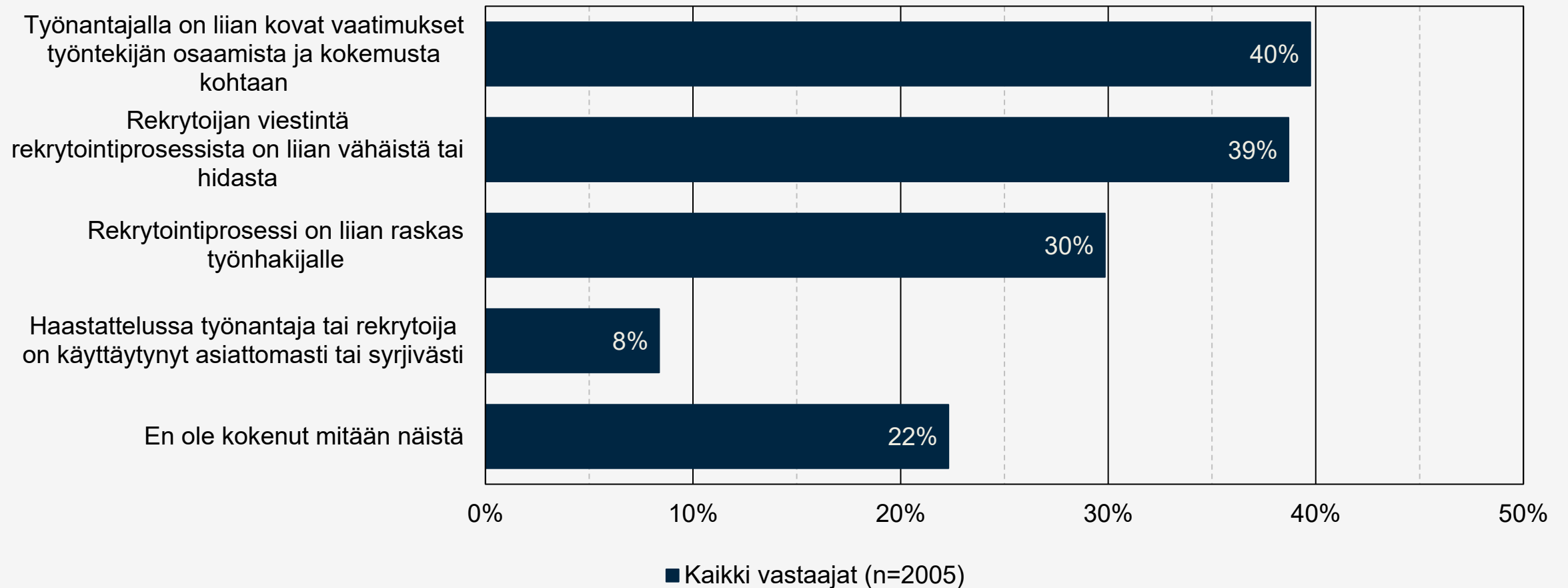
Pitkät ja monivaiheiset prosessit (5 %)

- *”Aivan järjetöntä, että on ryhmähaastattelu videon välityksellä. Monesti on myös esim. 4-vaiheisia hakuprosesseja. Kellä on aikaa sellaisiin? Miksi pelkkä haastattelu ei riitä?”*

Oletko kokenut seuraavia liittyen työnhakuun ja rekrytointiprosesseihin?

Voit valita kaikki sopivat vaihtoehdot.

Oletko kokenut seuraavia liittyen työnhakuun ja rekrytointiprosesseihin?

Voit valita kaikki sopivat vaihtoehdot.	Kaikki vastaajat (n=2005)	Naiset (n=996)	Miehet (n=982)	18-21 -vuotiaat (n=329)	22-25 -vuotiaat (n=406)	26-30 -vuotiaat (n=575)	31-35 -vuotiaat (n=695)
Työnhakijan on vaikea saada palautetta siitä, miksi ei tullut valituksi	45 %	54 %	37 %	41 %	40 %	51 %	47 %
Työnantajalla on liian kovat vaatimukset työntekijän osaamista ja kokemusta kohtaan	40 %	38 %	42 %	42 %	46 %	40 %	35 %
Rekrytoijan viestintä rekrytointiprosessista on liian vähäistä tai hidasta	39 %	45 %	33 %	37 %	35 %	45 %	38 %
Rekrytointiprosessi on liian raskas työnhakijalle	30 %	30 %	30 %	27 %	31 %	32 %	29 %
Haastattelussa työnantaja tai rekrytoija on käyttäytynyt asiattomasti tai syrjivästi	8 %	8 %	8 %	9 %	7 %	10 %	9 %
En ole kokenut mitään näistä	22 %	23 %	21 %	24 %	19 %	19 %	26 %

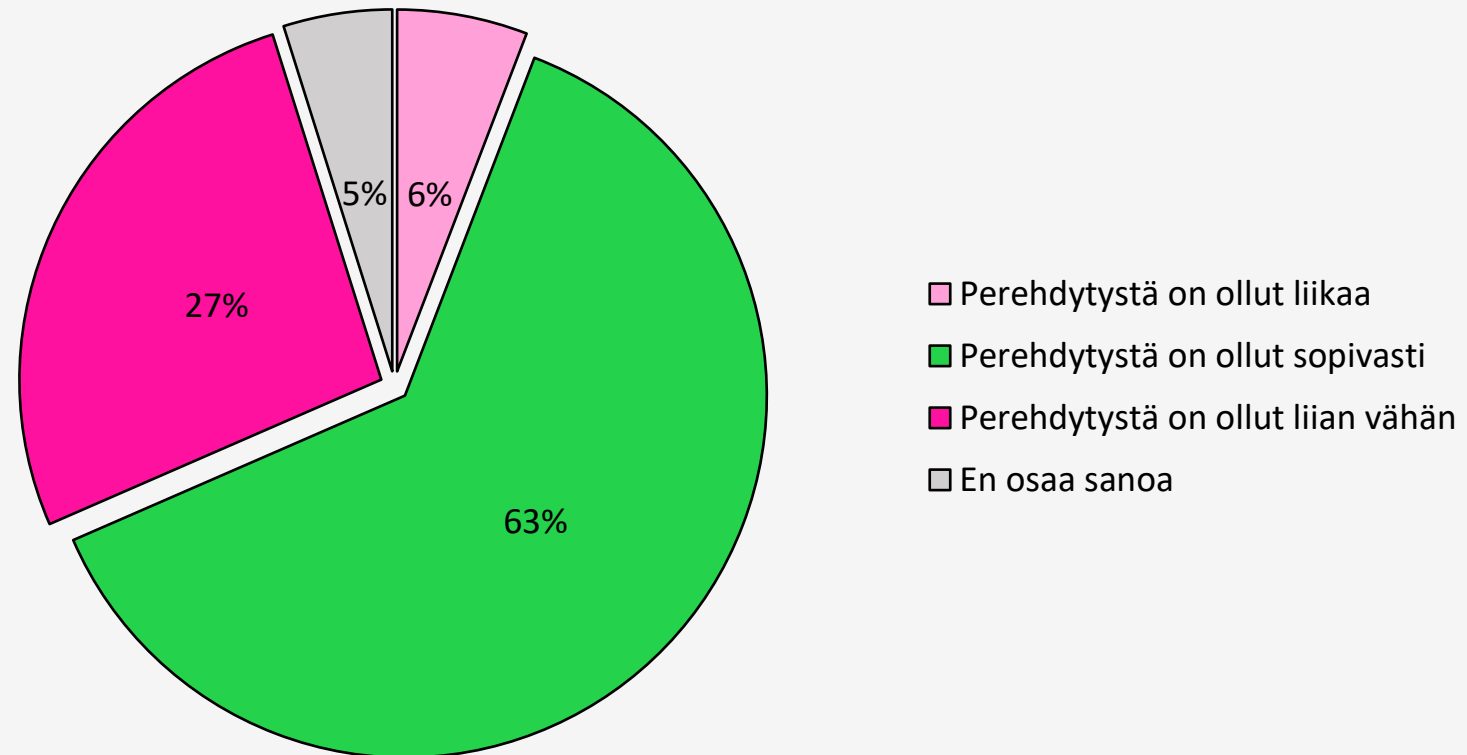

Perehdytys ja avun saaminen työpaikalla

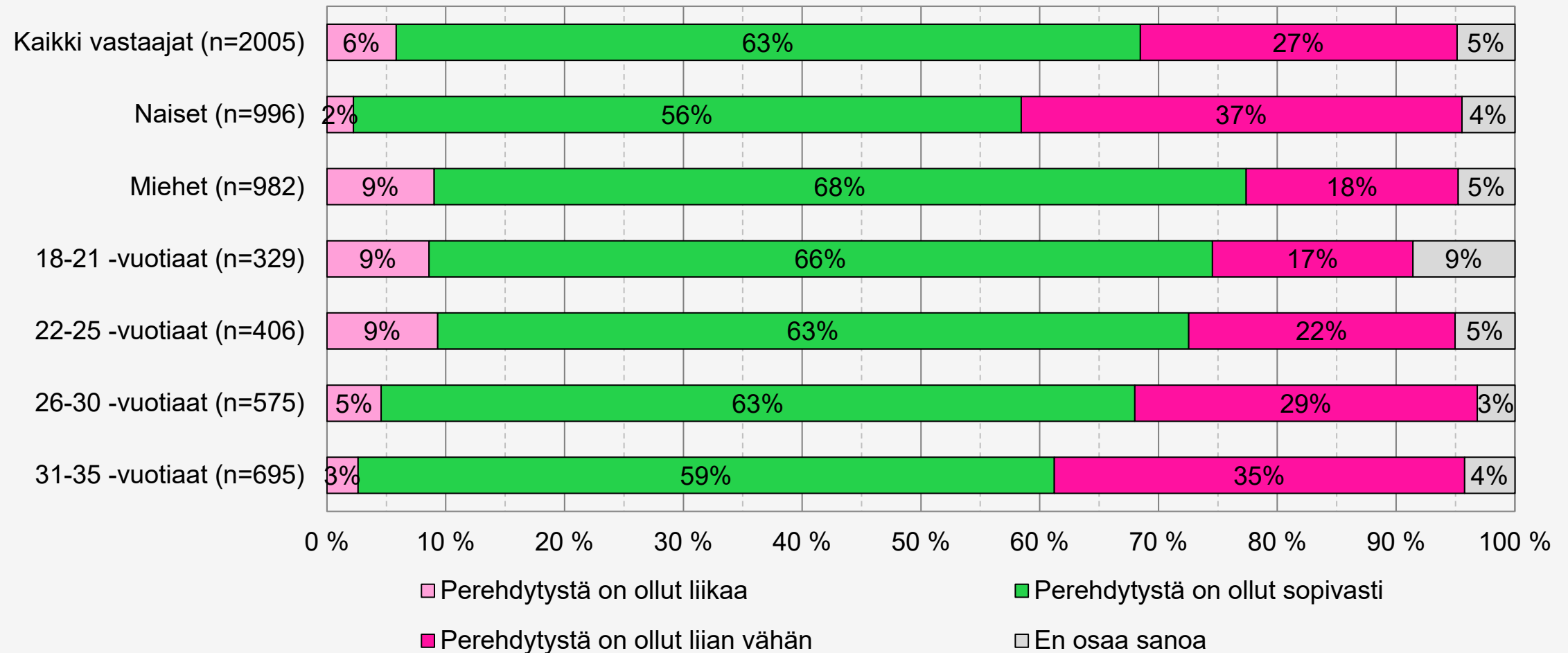
Miten arvioit saamasi perehdytyksen määrää?

Kaikki vastaajat (n=2005)

Miten arvioit saamasi perehdytyksen määrää?

Millaista on mielestäsi hyvä perehdytys?

1194 avointa vastausta

Selkeä ja kattava perehdytys (16 %)

- *”Perehdytetään substanssiin järkevässä järjestyksessä. Ensin perusasiat, sitten kohti yksityiskohtia”*

Riittävä aika perehdytykselle (15 %)

- *”Annetaan riittävästi aikaa perehdytykseen eikä mennä perinteisellä yhden päivän setillä, jonka jälkeen pitäisi olla täydellinen.”*

Käytännönläheisyys (13 %)

- *”Perehdytys, joka tapahtuu arkisia työtehtäviä tehden, jotta se ei jää vain teorian tasolle”*

Yksilöllisyys (11 %)

- *”Ottaa huomioon, että kaikki oppivat eri tavalla”*

Jatkuva perehdytys (10 %)

- *”Jatkuva perehdytys, mahdollisuus kysyä aina uudelleen”*

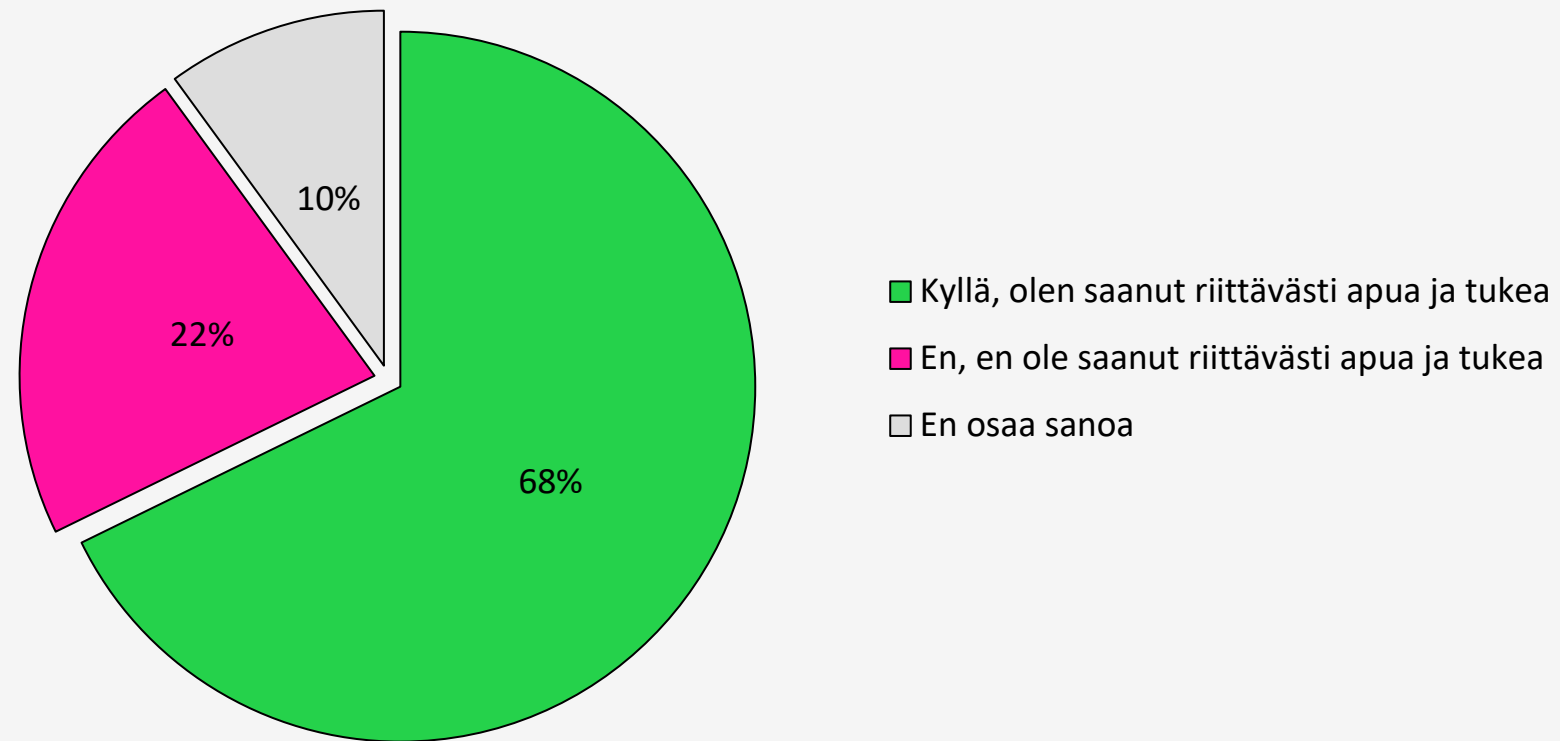
Tuki ja ohjaus (13 %)

- *”Tukea on riittävästi kaikkien vaikeuksien kohtaamiseen ja ylimääräisen työpaineen vapauttamiseen”*

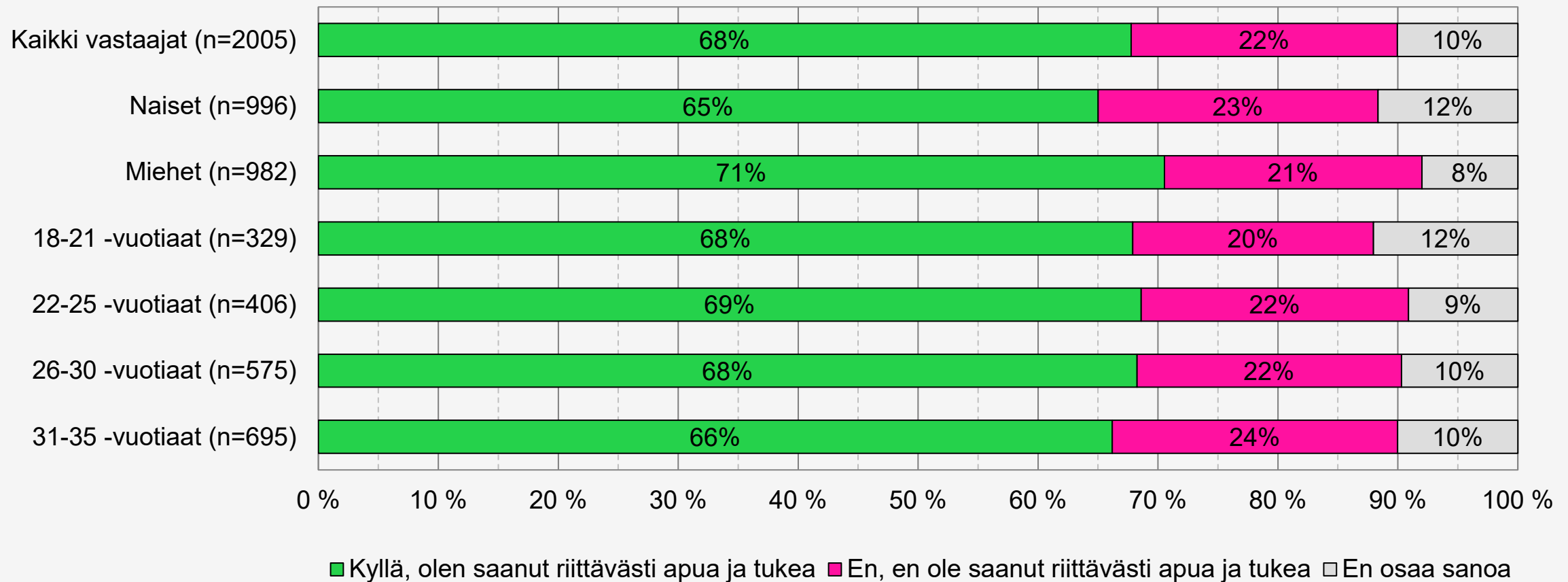
Oletko saanut riittävästi apua ja tukea kollegoiltasi ja esihenkilöiltäsi, jos olet kohdannut ongelmia työssäsi?

Kaikki vastaajat (n=2005)

Oletko saanut riittävästi apua ja tukea kollegoiltasi ja esihenkilöiltäsi, jos olet kohdannut ongelmia työssäsi?

Jaksaminen työelämässä

Oletko kokenut haitallista tai liiallista kuormitusta työelämässä?

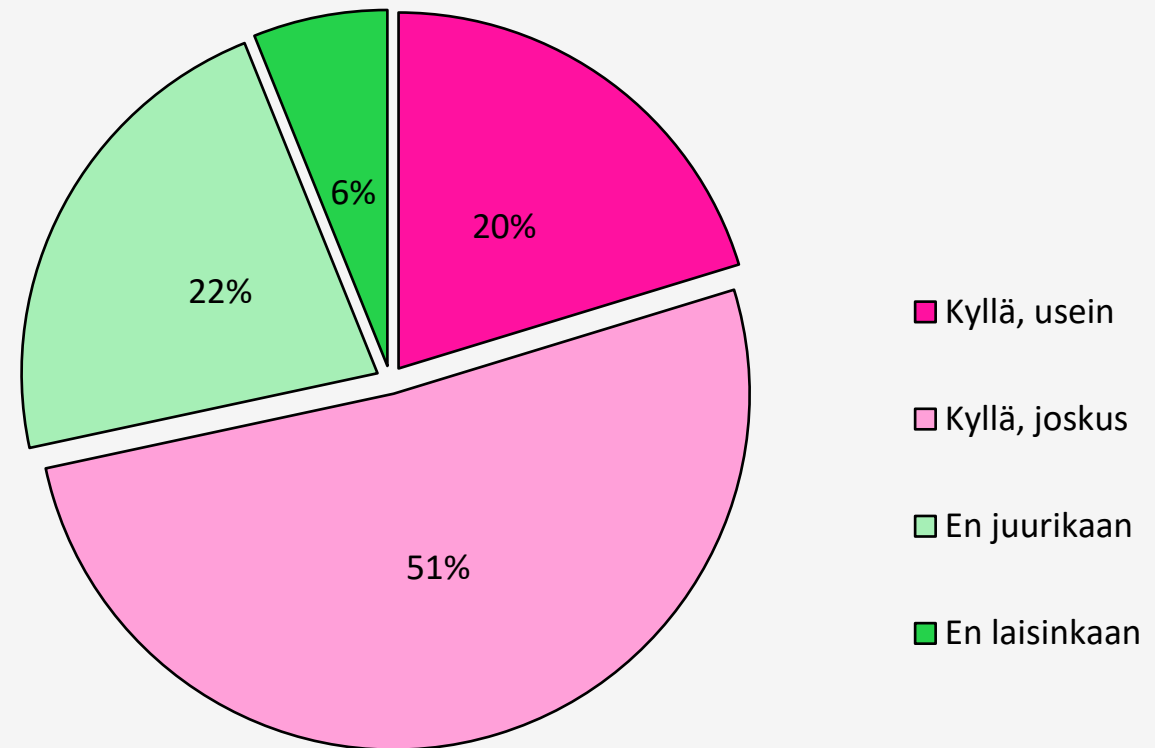
Kysymyksen johdanto:

"Sopiva määrä kuormitusta kuuluu työhön eikä ole haitallista. Työn kuormitus voi kuitenkin olla haitallista, jos se on voimakasta ja jos se jatkuu pitkään.

Kuormituksen lähteitä voivat olla esimerkiksi työn kiireisyys, työmäärä, roolin epäselvyys, sosiaaliset paineet sekä vähäinen vaikutusmahdollisuus omaan työhön. Kuormitusta voi esiintyä myös fyysisenä rasituksena, kuten jatkuvana seisomatyönä tai raskaiden taakkojen nosteluna.

Liiallinen kuormitus voi heikentää työkykyä, aiheuttaa stressiä ja heijastua negatiivisesti työntekijän hyvinvointiin ja motivaatioon."

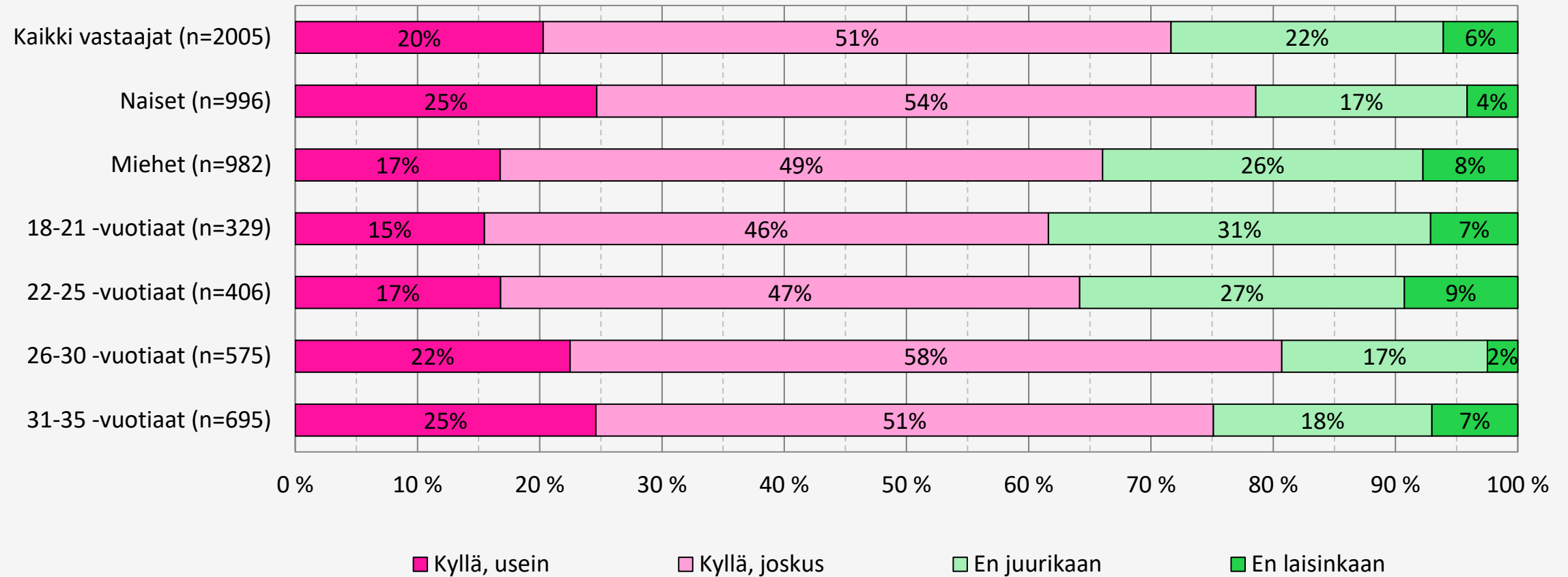
Kaikki vastaajat (n=2005)

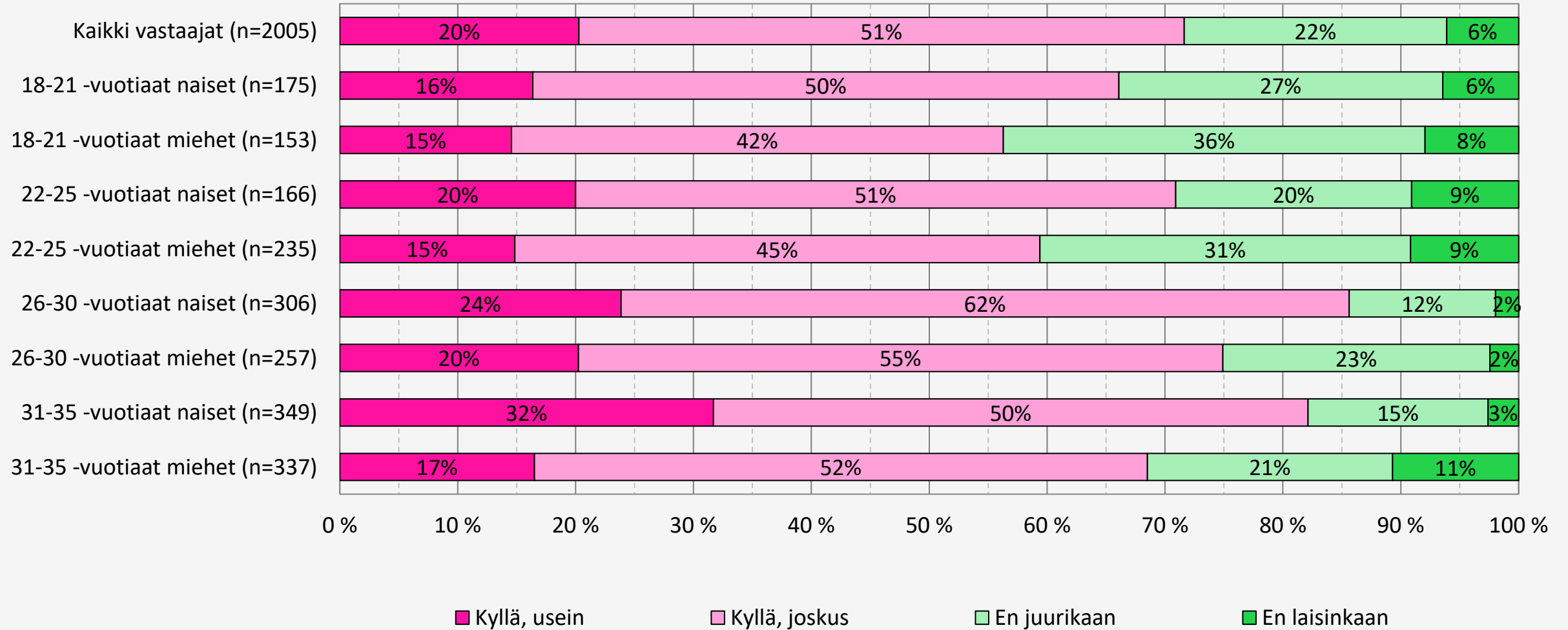

Oletko kokenut haitallista tai liiallista kuormitusta työelämässä?

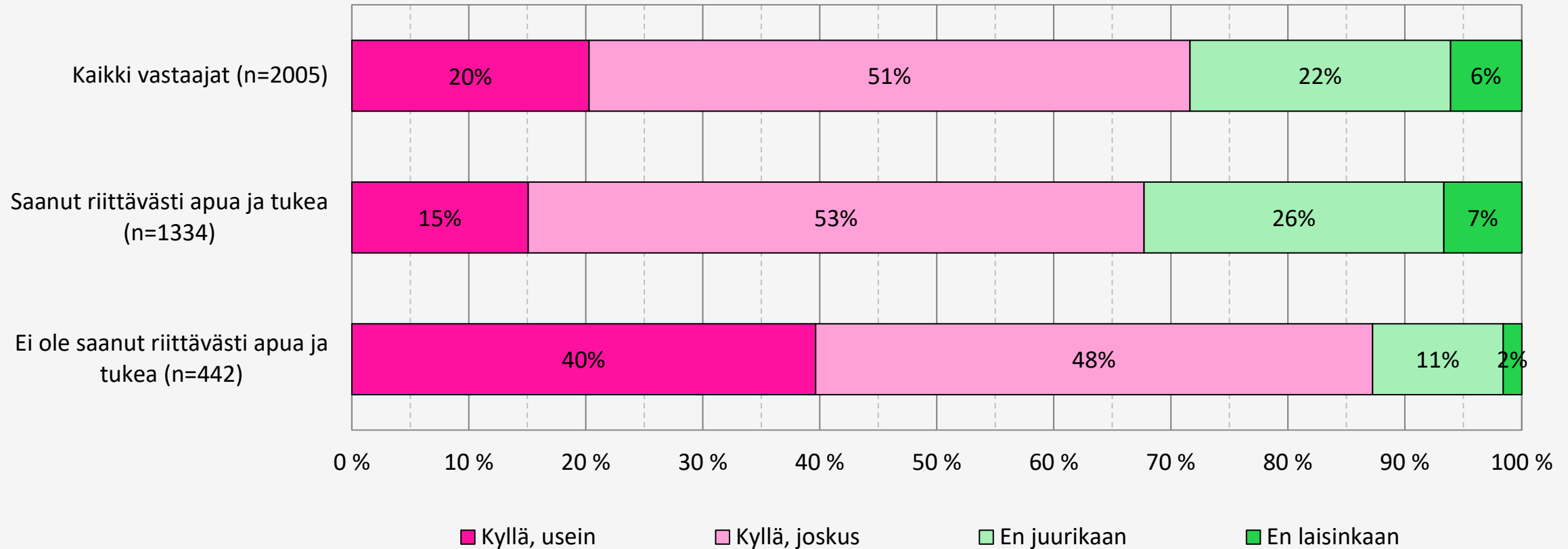

Oletko kokenut haitallista tai liiallista kuormitusta työelämässä?

Oletko kokenut haitallista tai liiallista kuormitusta työelämässä?

Mitkä asiat ja tilanteet ovat kuormittaneet sinua haitallisesti työelämässä?

1202 avointa vastausta

Työmäärä ja resurssipula (33 %)

- *”Liiallinen työmäärä suhteessa palkkaan”*

Kiire ja aikapaineet (27 %)

- *”Kiire ollut niin kova, ettei taukoja ole ollut ja työtä ei ole saanut ajoissa valmiiksi.”*

Huono johtaminen ja esihenkilötyö (21 %)

- *”Esihenkilön epämääräinen johtaminen”*

Henkinen rasitus (18 %)

- *”Henkisesti raskas työ, joka kulkee helposti mukaan vapaille. Väkivallan riski töissä.”*

Työilmapiiri ja työyhteisön ongelmat (15 %)

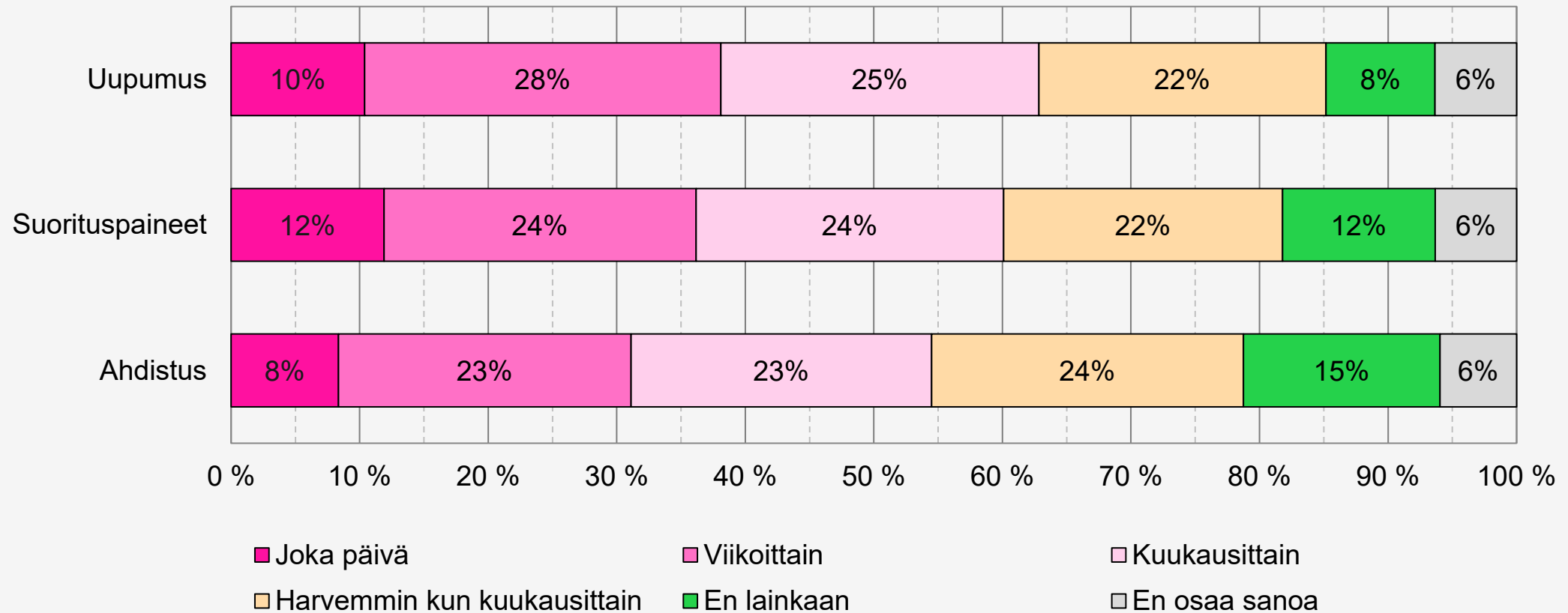
- *”Työkavereiden eriävät mielipiteet toiminnasta, työntekijöiden puhuminen negatiivisesti toisista työntekijöistä”*

Fyysinen rasitus (12 %)

- *”Liian fyysistä välillä. Paljon kantamista ja nostamista”*

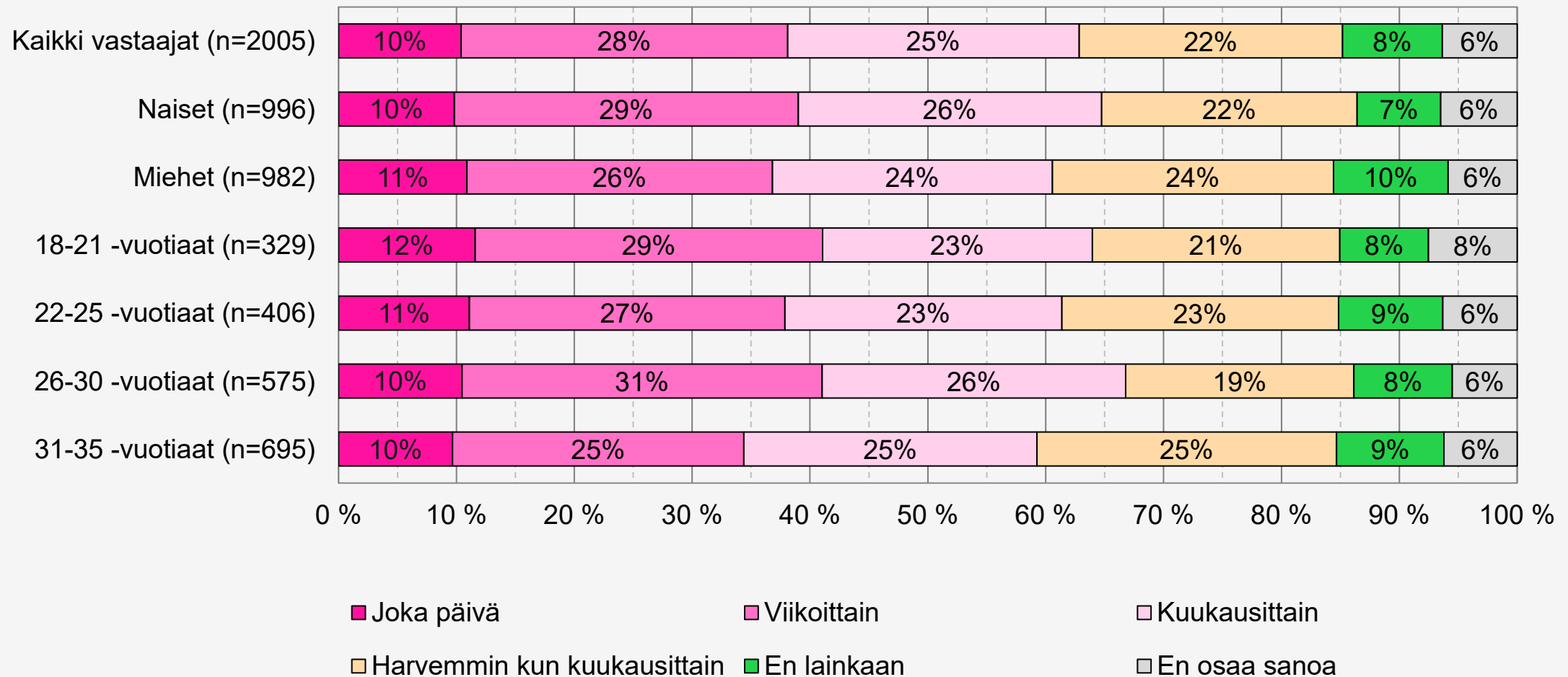
Kuinka usein olet kokenut seuraavia tunnetiloja työelämässä viimeisen vuoden aikana?

Kuinka usein olet kokenut seuraavia tunnetiloja työelämässä viimeisen vuoden aikana?

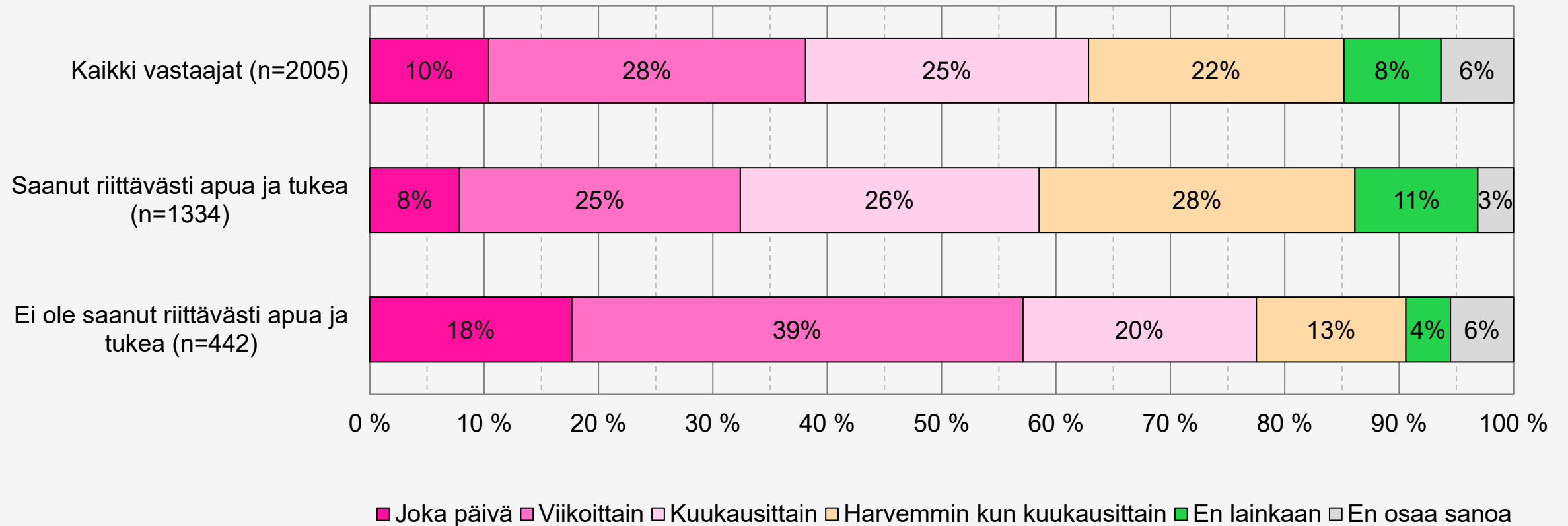
Uupumus

Kuinka usein olet kokenut seuraavia tunnetiloja työelämässä viimeisen vuoden aikana?

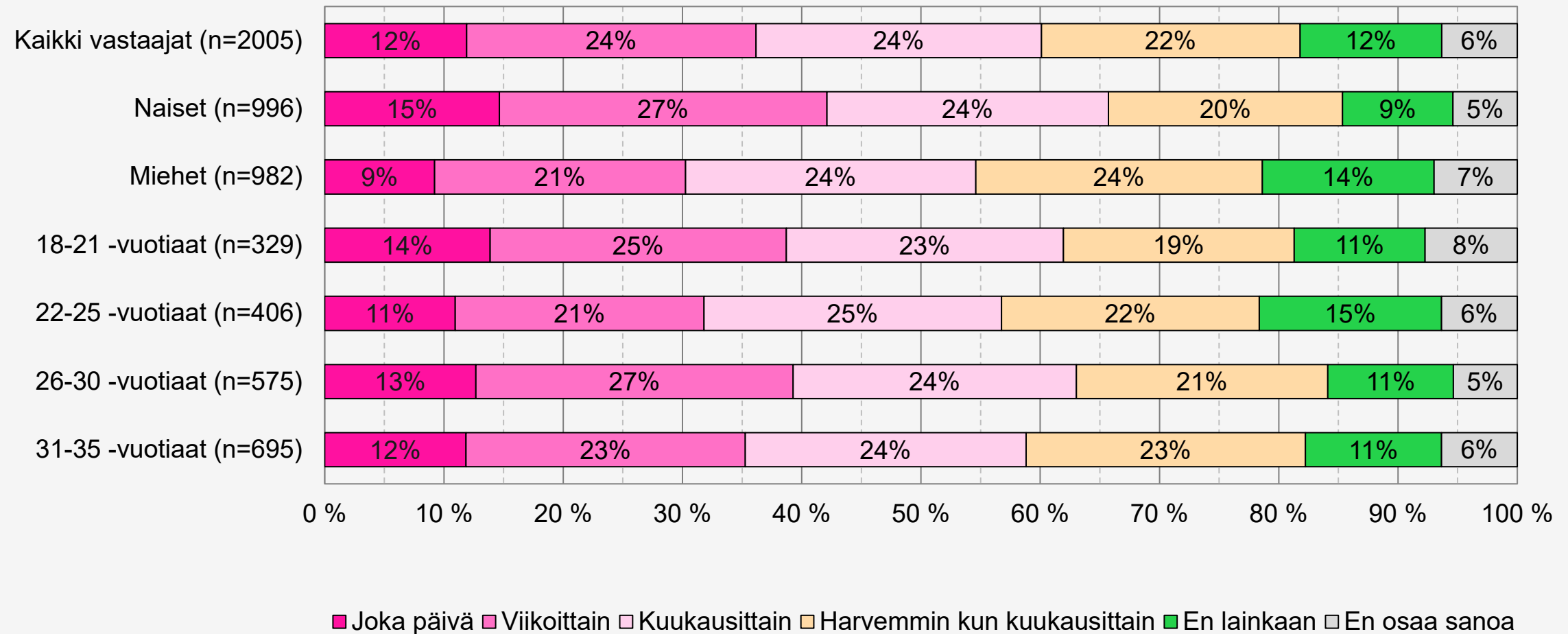
Uupumus

Kuinka usein olet kokenut seuraavia tunnetiloja työelämässä viimeisen vuoden aikana?

Suorituspaineeet

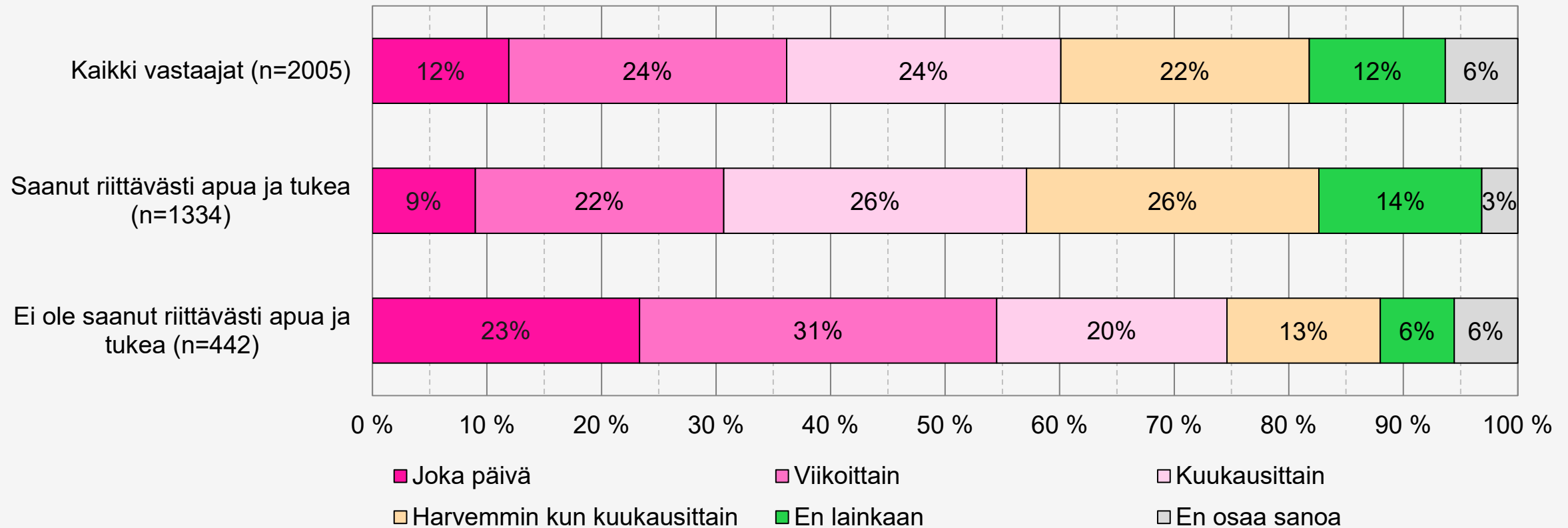

Kuinka usein olet kokenut seuraavia tunnetiloja työelämässä viimeisen vuoden aikana?

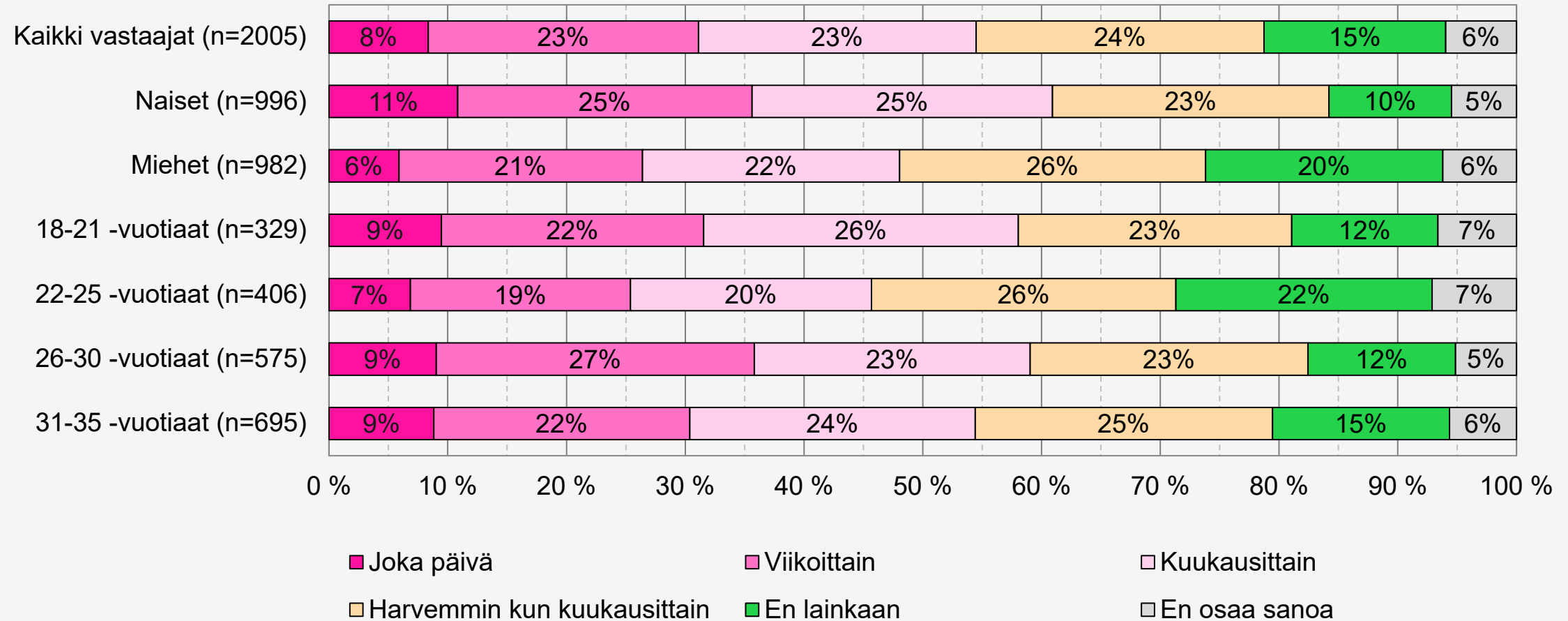
Suorituspaineeet

Kuinka usein olet kokenut seuraavia tunnetiloja työelämässä viimeisen vuoden aikana?

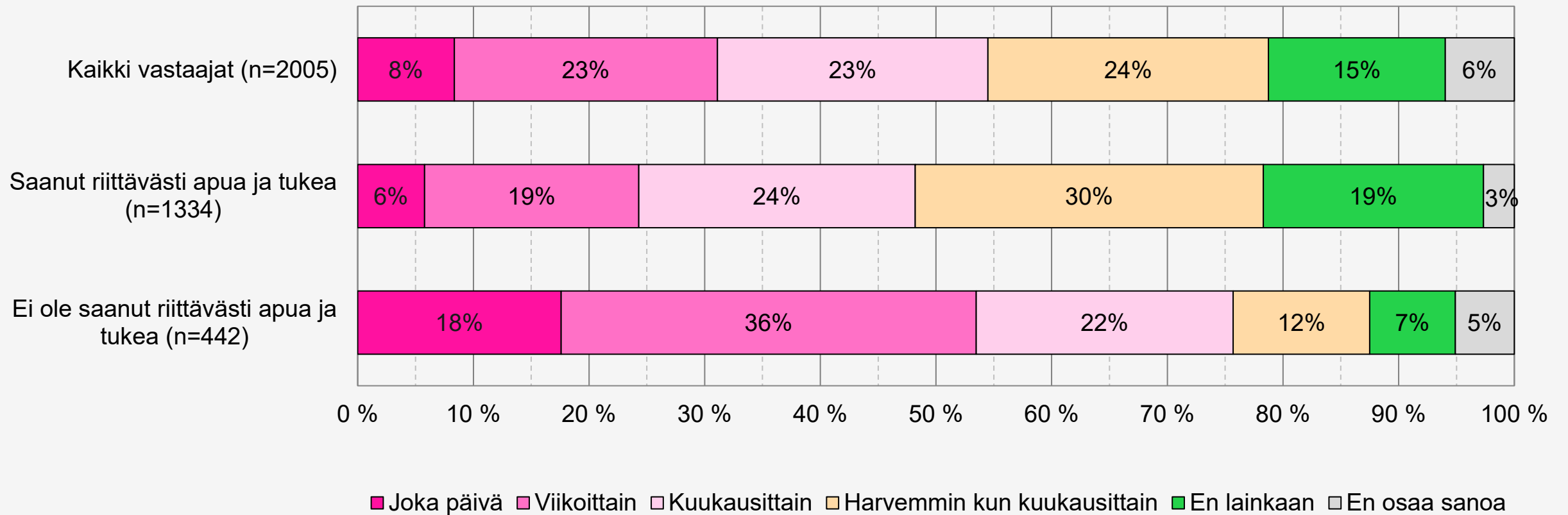
Ahdistus

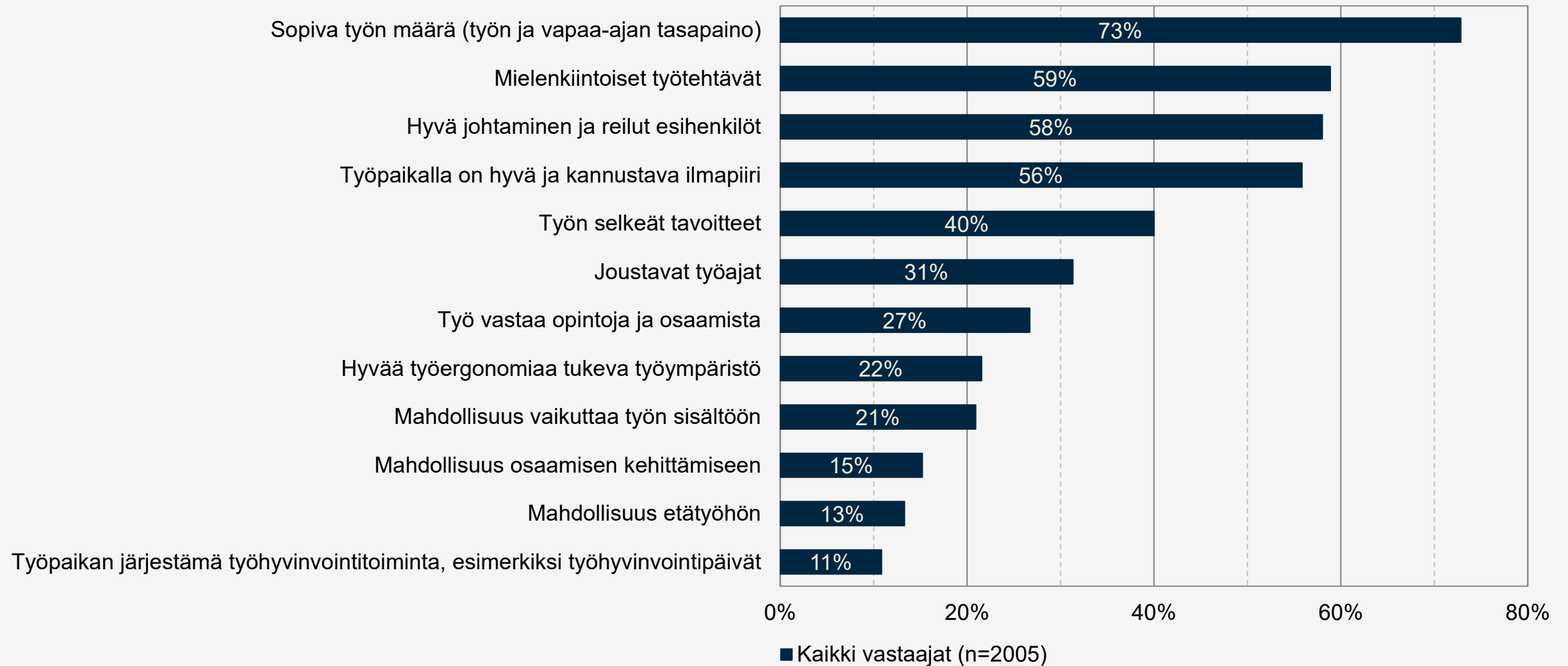
Kuinka usein olet kokenut seuraavia tunnetiloja työelämässä viimeisen vuoden aikana?

Ahdistus

Viisi mielestäsi tärkeintä jaksamista tukevaa työelämän osa-alueetta

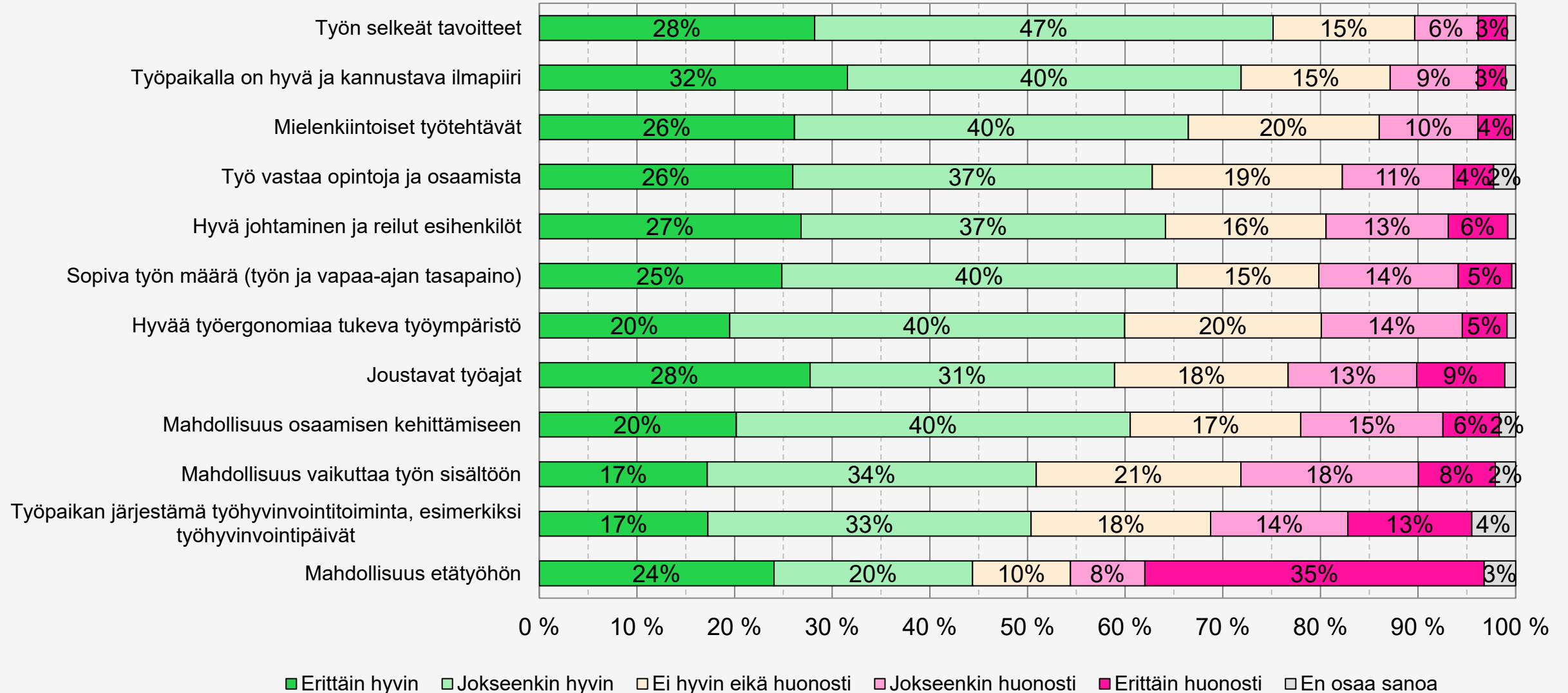

Viisi mielestäsi tärkeintä jaksamista tukevaa työelämän osa-alueetta

Valitse 5 tärkeintä.	Kaikki vastaajat (n=2005)	Naiset (n=996)	Miehet (n=982)	18-21-vuotiaat (n=329)	22-25 -vuotiaat (n=406)	26-30 -vuotiaat (n=575)	31-35 -vuotiaat (n=695)
Sopiva työn määrä (työn ja vapaa-ajan tasapaino)	73 %	85 %	62 %	66 %	67 %	78 %	78 %
Mielenkiintoiset työtehtävät	59 %	64 %	54 %	58 %	53 %	60 %	62 %
Hyvä johtaminen ja reilut esihenkilöt	58 %	68 %	49 %	50 %	48 %	60 %	67 %
Työpaikalla on hyvä ja kannustava ilmapiiri	56 %	69 %	43 %	52 %	52 %	58 %	60 %
Työn selkeät tavoitteet	40 %	30 %	49 %	49 %	48 %	35 %	33 %
Joustavat työajat	31 %	35 %	29 %	24 %	27 %	33 %	37 %
Työ vastaa opintoja ja osaamista	27 %	23 %	29 %	30 %	29 %	26 %	22 %
Hyvää työergonomiaa tukeva työympäristö	22 %	21 %	22 %	25 %	20 %	22 %	20 %
Mahdollisuus vaikuttaa työn sisältöön	21 %	23 %	20 %	16 %	21 %	23 %	22 %
Mahdollisuus osaamisen kehittämiseen	15 %	19 %	12 %	16 %	14 %	15 %	17 %
Mahdollisuus etätööhön	13 %	16 %	12 %	5 %	8 %	17 %	19 %
Työpaikan järjestämä työhyvinvointitoiminta, esimerkiksi työhyvinvointipäivät	11 %	8 %	13 %	12 %	11 %	11 %	9 %

Kuinka hyvin seuraavat jaksamista tukevan työelämän osa-alueet toteutuvat työssäsi?

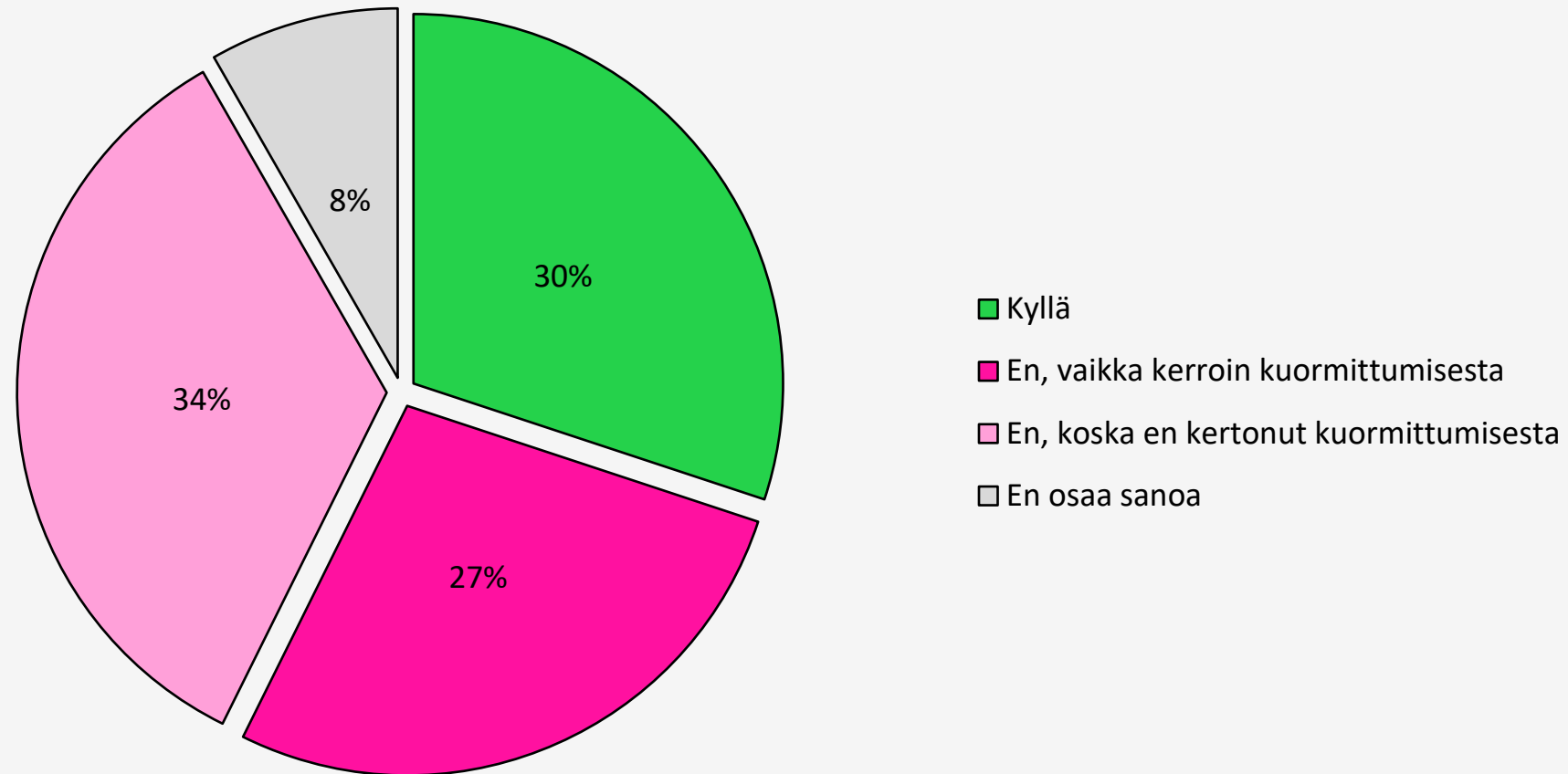

**Tuki ja apu työn
liialliseen tai haitalliseen kuormitukseen**

Saitko tukea tai apua kokemaasi työn kuormitukseen työpaikallasi?

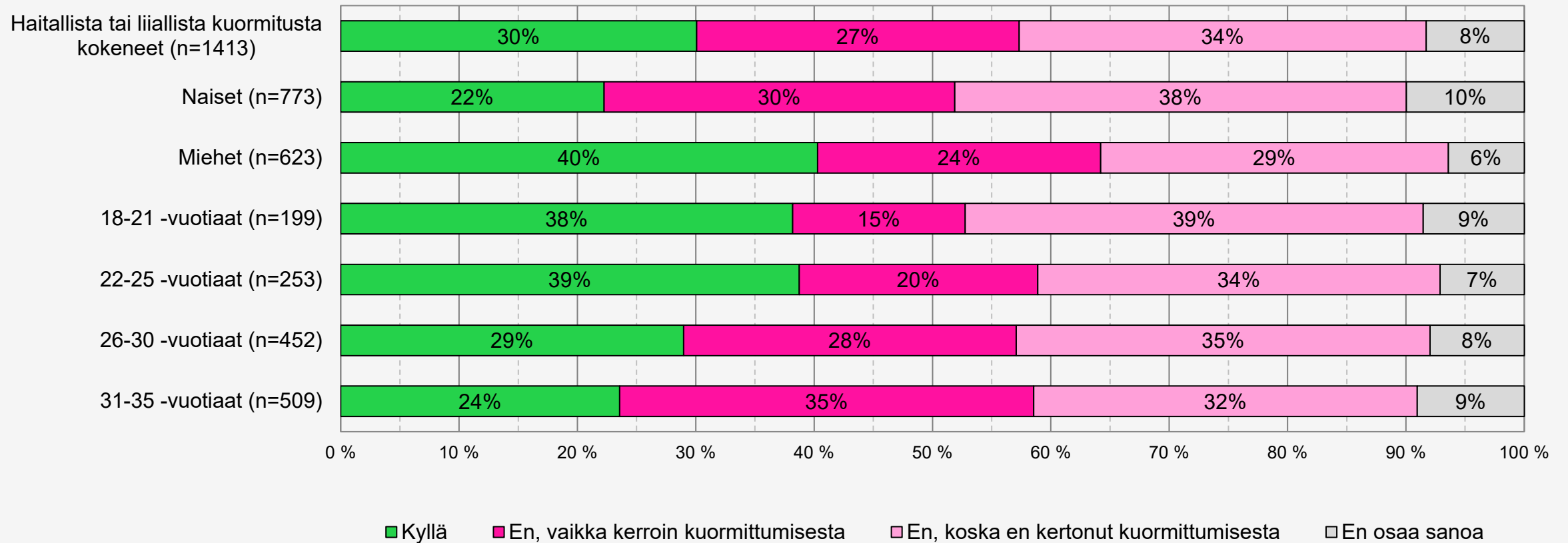
Haitallista tai liiallista kuormitusta kokeneet (n=1413)

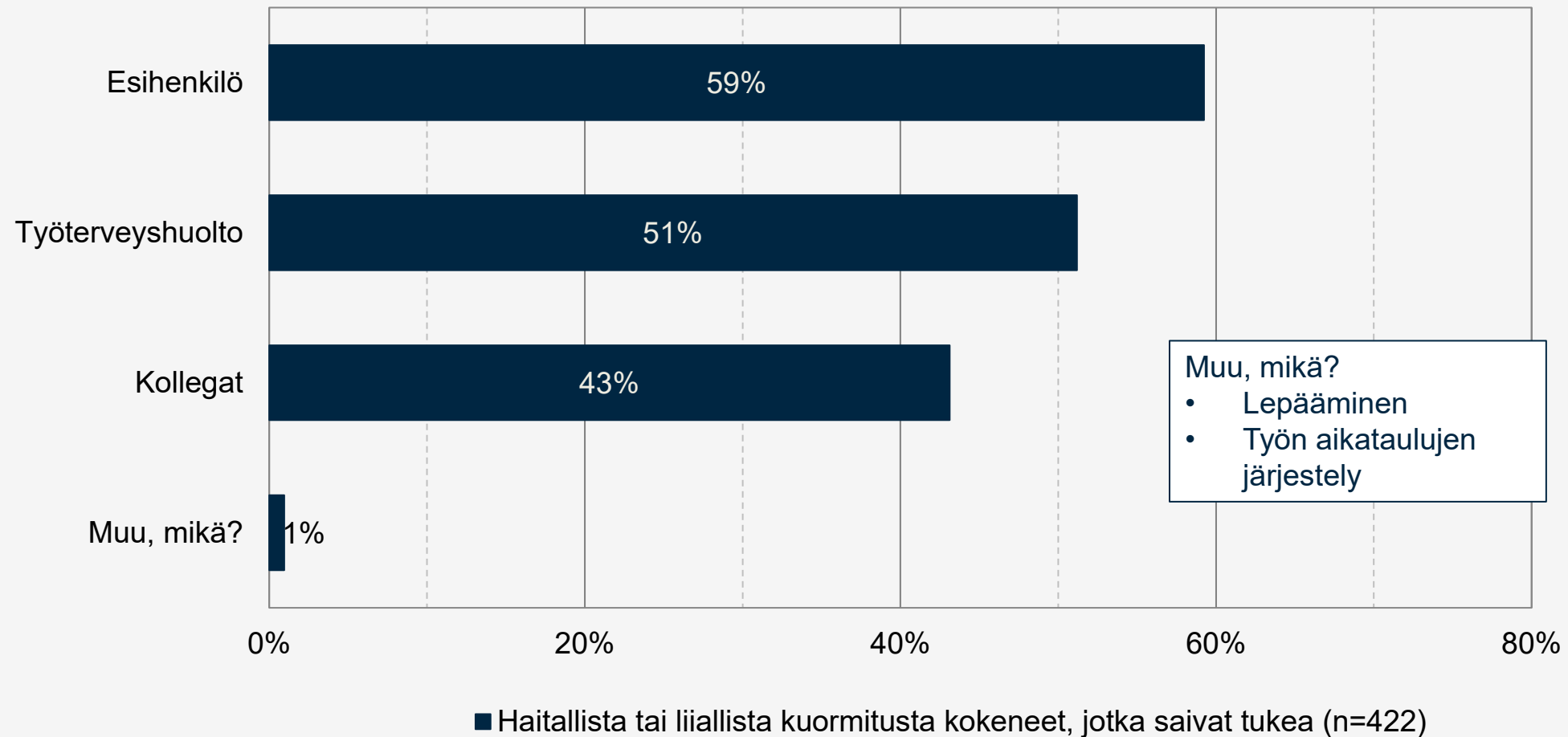
Saitko tukea tai apua kokemaasi työn kuormitukseen työpaikallasi?

Mistä sait tukea tai apua kokemaasi työn kuormitukseen?

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

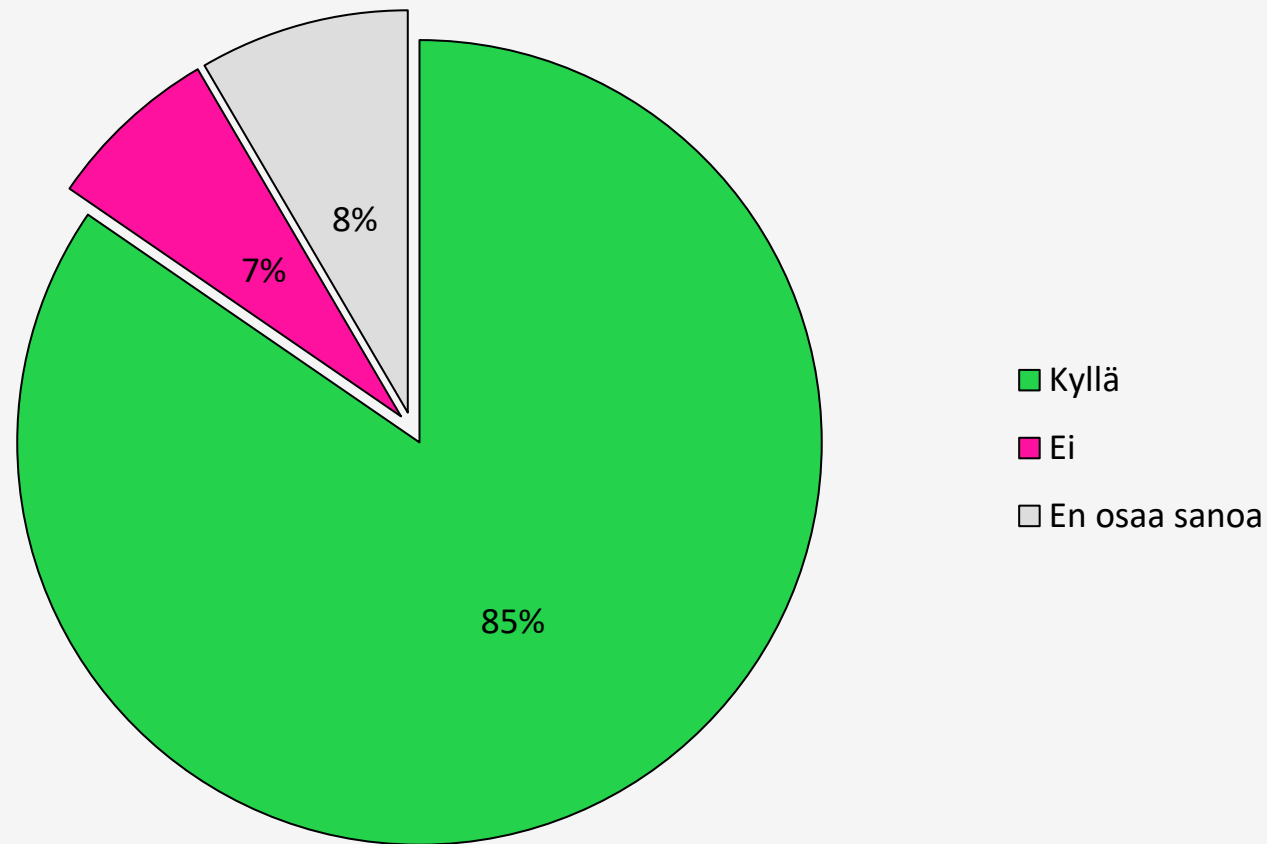
Mistä sait tukea tai apua kokemaasi työn kuormitukseen?

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.	Haitallista tai liiallista kuormitusta kokeneet, jotka saivat tukea (n=422)	Naiset (n=172)	Miehet (n=248)	18-21-vuotiaat (n=76)	22-25-vuotiaat (n=96)	26-30-vuotiaat (n=130)	31-35-vuotiaat (n=120)
Esihenkilö	59 %	63 %	57 %	54 %	55 %	55 %	70 %
Työterveyshuolto	51 %	56 %	47 %	42 %	49 %	57 %	53 %
Kollegat	43 %	52 %	37 %	41 %	38 %	48 %	44 %

Auttoiko saamasi tuki tai apu kokemaasi työn kuormitukseen?

Haitallista tai liiallista kuormitusta kokeneet, jotka saivat tukea (n=422)

Millaista tukea olisit kaivannut?

Kysyttiin vastaajilta, jotka kokivat, ettei heidän saamansa tuki auttanut työn kuormitukseen.

23 avointa vastausta

Konkreettista apua (4)

- *"Konkreettisia apukeinoja ja muutosta tilanteeseen"*

Ymmärrystä ja psyykkistä tukea (3)

- *"Enemmän ymmärrystä"*

Puuttumista tilanteeseen (1)

- *"Edellisessä työpaikassa olisin kaivannut sitä, että ylikuormitukseen puututaan."*

Esihenkilön tukea (1)

- *"Parempaa tukea pomoilta"*

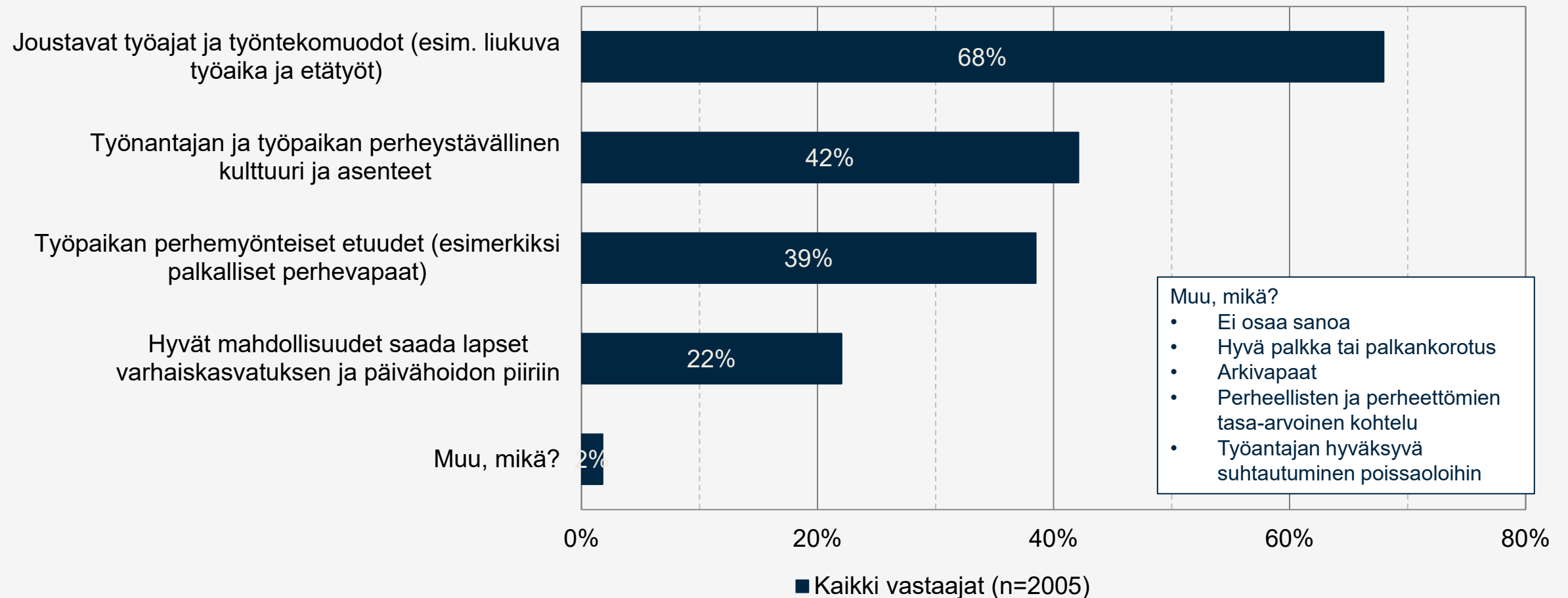
En osaa sanoa (5)

Perheelliset työelämässä ja perheen perustaminen

Mitkä vaihtoehtoja koet parhaaksi tavaksi edistää perheellisen jaksamista ja motivaatiota työelämässä?

Valitse 2 parasta

Mitkä vaihtoehtoista koet parhaaksi tavaksi edistää perheellisen jaksamista ja motivaatiota työelämässä?

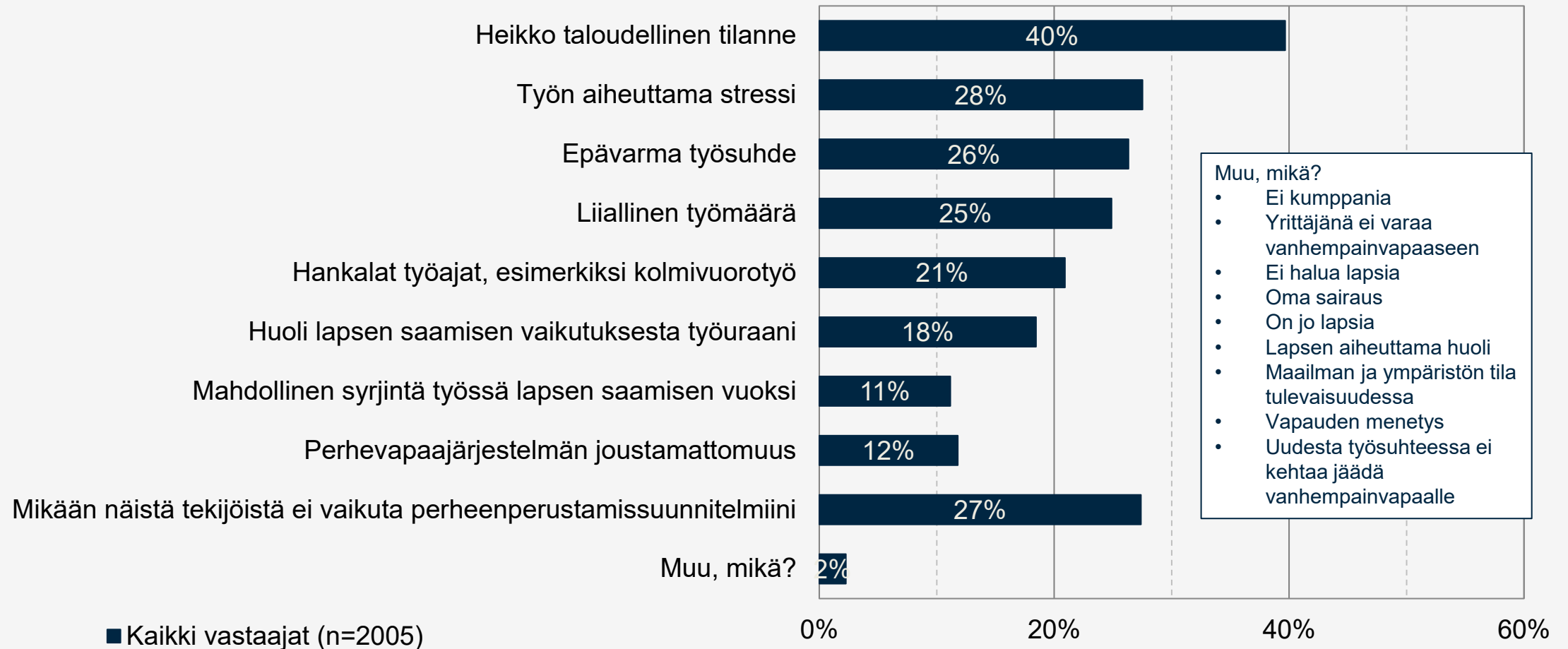
Valitse 2 parasta	Kaikki vastaajat (n=2005)	Naiset (n=996)	Miehet (n=982)	18-21-vuotiaat (n=329)	22-25-vuotiaat (n=406)	26-30-vuotiaat (n=575)	31-35-vuotiaat (n=695)
Joustavat työajat ja työntekomuodot (esim. liukuva työaika ja etätyöt)	68 %	74 %	63 %	62 %	60 %	72 %	74 %
Työnantajan ja työpaikan perheystävällinen kulttuuri ja asenteet	42 %	39 %	45 %	44 %	46 %	38 %	42 %
Työpaikan perhemyönteiset etuudet (esimerkiksi palkalliset perhevapaat)	39 %	41 %	36 %	39 %	38 %	42 %	35 %
Hyvät mahdollisuudet saada lapset varhaiskasvatukseen ja päivähoidon piiriin	22 %	27 %	18 %	21 %	21 %	22 %	23 %

Vaikuttavatko seuraavat tekijät suunnitelmiisi perustaa perhe?

Voit valita kaikki sopivat vaihtoehdot.

Vaikuttavatko seuraavat tekijät suunnitelmiisi perustaa perhe?

Voit valita kaikki sopivat vaihtoehdot.	Kaikki vastaajat (n=2005)	Naiset (n=996)	Miehet (n=982)	18-21-vuotiaat (n=329)	22-25-vuotiaat (n=406)	26-30-vuotiaat (n=575)	31-35-vuotiaat (n=695)
Heikko taloudellinen tilanne	40 %	47 %	33 %	36 %	36 %	45 %	39 %
Työn aiheuttama stressi	28 %	30 %	25 %	27 %	26 %	30 %	26 %
Epävarma työsuhde	26 %	26 %	27 %	28 %	29 %	26 %	24 %
Liiallinen työmäärä	25 %	23 %	27 %	27 %	29 %	25 %	21 %
Hankalat työajat, esimerkiksi kolmivuorotyö	21 %	24 %	18 %	22 %	21 %	22 %	19 %
Huoli lapsen saamisen vaikutuksesta työuraani	18 %	21 %	16 %	20 %	20 %	20 %	15 %
Mahdollinen syrjintä työssä lapsen saamisen vuoksi	11 %	13 %	10 %	11 %	12 %	12 %	11 %
Perhevapaajärjestelmän joustamattomuus	12 %	13 %	11 %	12 %	12 %	13 %	10 %
Mikään näistä tekijöistä ei vaikuta perheenperustamissuunnitelmiini	27 %	29 %	26 %	25 %	25 %	25 %	33 %

Vaikuttavatko seuraavat tekijät suunnitelmiisi perustaa perhe?

Voit valita kaikki sopivat vaihtoehdot.	Kaikki vastaajat (n=2005)	18-21-vuotiaat naiset (n=175)	18-21-vuotiaat miehet (n=153)	22-25-vuotiaat naiset (n=166)	22-25-vuotiaat miehet (n=235)	26-30-vuotiaat naiset (n=306)	26-30-vuotiaat miehet (n=257)	31-35-vuotiaat naiset (n=349)	31-35-vuotiaat miehet (n=337)
Heikko taloudellinen tilanne	40 %	45 %	25 %	49 %	28 %	50 %	40 %	44 %	35 %
Työn aiheuttama stressi	28 %	32 %	21 %	33 %	22 %	32 %	28 %	27 %	25 %
Epävarma työsuhde	26 %	28 %	28 %	26 %	32 %	24 %	28 %	25 %	22 %
Liiallinen työmäärä	25 %	23 %	31 %	25 %	31 %	24 %	26 %	21 %	21 %
Hankalat työajat, esimerkiksi kolmivuorotyö	21 %	25 %	19 %	29 %	16 %	23 %	21 %	21 %	16 %
Huoli lapsen saamisen vaikutuksesta työuraani	18 %	21 %	20 %	22 %	20 %	25 %	15 %	17 %	12 %
Mahdollinen syrjintä työssä lapsen saamisen vuoksi	11 %	14 %	8 %	11 %	13 %	14 %	10 %	13 %	7 %
Perhevapaajärjestelmän joustamattomuus	12 %	14 %	10 %	16 %	9 %	13 %	14 %	11 %	10 %
Mikään näistä tekijöistä ei vaikuta perheenperustamissuunnitelmiini	27 %	25 %	25 %	28 %	22 %	27 %	22 %	34 %	33 %

Vaikuttavatko seuraavat tekijät suunnitelmiisi perustaa perhe?

Voit valita kaikki sopivat vaihtoehdot.	Kaikki vastaajat (n=2005)	Vakituisen työsuhde (n=948)	Määräaikainen työsuhde (n=217)	Kevytyrittäjä / yrittäjä (n=148)	Työtön (n=206)
Heikko taloudellinen tilanne	40 %	38 %	37 %	35 %	58 %
Työn aiheuttama stressi	28 %	26 %	31 %	20 %	32 %
Epävarma työsuhde	26 %	19 %	39 %	33 %	32 %
Liiallinen työmäärä	25 %	25 %	34 %	28 %	22 %
Hankalat työajat, esimerkiksi kolmivuorotyö	21 %	22 %	18 %	22 %	22 %
Huoli lapsen saamisen vaikutuksesta työuraani	18 %	17 %	20 %	25 %	16 %
Perhevapaajärjestelmän joustamattomuus	12 %	13 %	7 %	10 %	11 %
Mahdollinen syrjintä työssä lapsen saamisen vuoksi	11 %	10 %	10 %	14 %	8 %
Mikään näistä tekijöistä ei vaikuta perheenperustamissuunnitelmiini	27 %	28 %	26 %	24 %	29 %

Johtopäätökset

Johtopäätökset

- Työelämä näyttäytyy pitkälti kielteisessä valossa: työnhaku on vaikeaa ja kuluttavaa, perehdytys uuteen työhön puutteellista, ja työ uuvuttaa ja koettelee mielenterveyttä.
- Työn aiheuttama stressi ja epävarmuus sekä heikko taloudellinen tilanne vaikuttavat nuorten aikuisten perheellistymissuunnitelmiin.
- Toisaalta työelämästä on löydettävissä myös positiivisia puolia: tärkeimmät nuorten jaksamista tukevat työelämän osa-alueet toteutuvat tällä hetkellä jokseenkin hyvin omassa työssä, ja työpaikoilla saadaan apua ja tukea sitä pyydetessä.
- Sopiva työn määrä on tärkein jaksamista tukeva työelämän osa-alue, mutta nuoret tunnistavat myös johtamisen, esihenkilötyön ja kollegoiden merkityksen työssä jaksamiseen.
- Sukupuolten välillä on selvä ero: naiset arvioivat työelämää miehiä kielteisemmin monella eri osa-alueella
  - Naiset kokevat miehiä useammin suorituspainetta, ahdistusta sekä työn kuormitusta.
  - Myös naisten kokemus perehdytyksestä on miehiä huonompi.

Keskusteleva keskusjärjestö

